

werde by de haere vstaen die gedachte want gehe die hare aen hangen den hoefde Alsoe aen hangen die gedachte den herte En alle dese gedachte goed syn getelt toe wette op dat die guede gedachte geloent sullen werde en die quade gepynelicht

Here **I**hu x^e geest **G**ebet my dat ic alle eertelike begerte en sundelike hefde alsoe versmaede moet Dat ic geen dynck mider eerde en outhe toe lyden om dynen name **M**er dynen name en dyn passie moet alsoe mynre herte altyt in geschreue werde dat my ziel vdiene toe hebij die palme der vromen ge teghe alle teghe spoet en vur spoet En alsoe moet ic dy belien mytter herte monde en wert ke vur die mysche mider eerde dattu nae dyn gelofte my belides vur dynen vader inden hemel **O**p dat ic va dynre guedertierheit en ontfermherticheit myt alle dynen heilige en vnaeren vdiene moet toc cryge die blitscappe geloeft van dy guede **I**hu den geyne die v alsoe beliden **A**me

Wan letsele tot volmaechtheit toe come en **I**hu nae toe volge

Dat xi capittel

Die gebindide **I**hus als hi synen apostelen aldus gesterckt had soe wolde hy hem liden doe vstaen Dat hi sy myet tot

hem genome en hadde tot den eynde toe dat sy hier opter eerste tytclike heerscappe en weelde hebben solde En alsoe tytclike weelde en genochte spruyten de syn wt tytclike payse oft vrede en die tytclike weelde oft vrede doer de tytclike vrede de de mysche tot vleyscheheke genoechte en sinde brengende is soe heeft die heere he vort in dyt wtseynde tot synen apostelen geseit

Ick byn gecome om dat vuer mider eerde toe bringe en wat wil ic anders dan dattet vernie **I**nde doepsel moet ic gedoept werde **J**ud woe by ic bedruct ter tyt toe dattet voldae sal wesen **D**ie mysche **D**y schyn en **d**uyster duyster toe wese mer sy synen **W**at wil dyt toe segge wesen woe sal ic dese waerden vstaen **S**criptura **I**t is ghetoe vstaen **D**ich die soen ghatz die was gecome in eert rick om die vierige myne synen heilige geestes in der eerde dat is in die werckelick mysche toe bringe op dat sy got mynen solden en malcanderen En daer om was syn begerte myet anders dan dyt vuer der goetlick myne in mysche herte solde ontstecke werde en vernie toe wette dat by in gene des heilige geestes of by heiliger predicacie of by heilige aen dachte

bernē en vmeerdere op dat die
 myne volcomē worde. **Daer**
 af spreekt **Gregorius** aldus. **Dat**
 vuur wort in der eerde gebracht
 als dat eertliche hert alimpts
 den brant des heilige geestes
 ofstecke synde in synē vleische
 lieke begeerte vbrant wort.
En op dyt selue seit **Beda** dat
 dyt vuur is die vuyrrichheit des
 heilige geestes die vlijdtende is
 die secrete des herte myt ge
 staedige beroere dat groeet
 totte onste dyngē. **En** vberut
 die sinde der vleischeliker be
 gerte als doerne en distelen.
Ihus was oit getomē om ge
 doept toe werde in synē bloe
 de en om alsoe toe doepē den
 ontfunctē myschē mit doepsel
 syns bloitz en passie. **En** daer
 om wast dē gebūdidē hē en
 mamer van bedruetheit dat
 vtrecke en dat vberide van
 den der tyt synre passie. **Doe**
 hē vlangende was nao dē
 dach dat hi dat myschelike
 gesledyt vloese solde gelic dat
 hi naeder hant seggēde was.
Myt begerte soe heb ic begert
 desen pacssche dat is dyt anet
 mael en laem myt v toe ette.
En hier om soe seide die heue
 here noch vort tot synē apos
 tele. **En** wilt myet meynen
 dat ic hier opter eerde geto
 mē by om pangs en vrede
 toe make. **Ick** en byn daer
 om myet getomē mer ic by

getomē dat swert onder den
 myschē toe brenge en om die
 toe schende toe wetē dat kynt
 vanden vader en die vader
 vande kynde. **Die** dochter vā
 der moder en des soens wyf
 vander sweger die vianden
 des myschē dat syn syn huys
 gesone. **Die** mysche. **Dyt** d
 dunct my noch voel wonder
 liker gesprache toe wese: sol
 de die soen des vrede onvrede
 willē make. **Scriptura**. **En**
 trouwē dat en seit hi myet
 vstaet hem wael. **Got** die e
 wige wijsheit seit en spreckt
Dat hi op der eerde myet ge
 tomē en is om dē tytlicken en
 en werltliche vrede toe brenge
 alle. **Want** soe damge vrede
 die brenge alle vū hem
 tytliche genoechte vleischelike
 ke begeerte en sinde gelick
 vū geseit is. **En** om die vrede
 wolde **Ihus** vande myschen
 vscheyde en afgesnede toe
 wetē daer by. **Daer** dat sy mal
 tanderē alsoe lief hebē dat
 sy hem got afkeere oft toe
 my toe dyenē. **En** dat syn des
 mynschē meeste vianden.
Want al hebē sy liefde na
 tuerliche: nochtans hate
 sy den myschē geestelicken
 in den dat sy hem belotten
 in geestelike leue vort toe
 geestelic gaen en om den
 myschē den vrede toe ver
 werue soe is hi getomen

gecomē geweest en om ons toe
leerē en toe bewisē **D**at wy nal
om liefde vā onsen alderē noch
om vrynde en magē ons tot
geynē quade oft tot sandē en
sullē laetē treckē oft got bege
uē of afgaen **E**n daer om soe
heeft **g**ot hi dat sweert der af
snydinge neder gebracht ond
den luden daer mede sy inwen
delickē sullē afsnydē alle tytlic
ke en alle notwendige en vleselic
like begeren **E**n hier om seit
die wise leerer voort **D**oe wie
dat syn vader en moder mynt
oft heu heeft meer dā wy dat
is bāuē my **D**ie en is mynē
myet werdich dat is mynre
gracie en mynre glorie **E**nde
die syn cruce dat is syn lyden
myet op en neemt dat is soe
wie dat myet v̄duldickē en dra
get en volgt my in mynre
leernige en oitmoedicheit **D**ie
en is mynē myet werdich recht
of hi seggē wolde **A**ls mē v om
mynē wille voel quaets aen
doen sal **I**st dat gy om syde en
dynckt om mōē vader moder
kynder huysge synde en myet
volstandich in mynē dienste
en liefde en soldet willē blye
uē **E**n v lyden om mynē wille
myet en solt willē dragē **D**oe
en sy di mynre gracie en myn
nē myet werdich **E**n gy en sult
geyn deel myt my heb y mit
ryck mynē vaders **W**ant

9
alsoe **B**ernardus seit **D**onder
lynge **i** den goetlickē trost en
en voort myet gegē dē goene
die vrendē trost suecken
En daer om **D**
soe wie dat syn ziel dat is syn
leuē hier op der eerde en in
eertliche dynge in tytliche wel
de en fundē seet **E**n bemyt
die werlt en werltliche dynge
bāuē my **D**ie vliest syn ziel
want v̄r dese tytliche en v̄
genckeliche genochte soe vliest
hi die ewige vronde **M**eer soe
wie syn ziel dat is syn synlichet
of tytliche leuē oft syn tytliche
genochte v̄kiesst toe wette als
die v̄smacende **E**n al dat om
mynē wille die sal weder v̄n
den in dat ewige leuē inder
ewiger vronde v̄r dat goen
dat tytliche is ontsaenge dat
ewich is **D**ie mysche **H**oerē
de dyt sermoē soe heeft myn
hert en my v̄stant en syn ver
schiet als it rot desen aemē
woe voel mysche die liefde ga
des en dat ryck der hemelen
v̄liesē aūmyt ongeordineer
der liefde vā oerē vrynde
en magē **O**ft genochte der
natuerē deser werlt **E**n dattet
waer is dat mē seit **D**oe wie
in deser tyt v̄kiesst daer hy
gade mede vliest alst comē
sal aen eyn scheide soe mont
hy derne alle beiden **S**aryt
It is wael toe v̄stae want on

geordineerde liefde tot gescha-
pe dinge en is myet dan ydel-
heiden der ydelheide alsoe die
wise mā seit en quellynge tes
geestes **Daer** om seit die pphet
better ist toe betrouwe in got
dan inden mēsche **Ja** alsoe vōre
geroert is soe syn vader en
moder en alle die vrynde afte
gaen vnr gode **Dat** is oit al
soe toe vstaen daer mē die hef-
de van hē myet behalde en mach
sonder got dē herē toe vtoerne
oft sonder hynder syns selnes
salicheit **Dan** sal mē laete sy
laete want banē hē lude ente
oie banē ons seluē moete wi
got mynē **Daer** om seit scē
Iheronimus **Nac** got mynt
vader en moder en dñ kynd
Mer coemt dē noit dat die
myne vā dñe alders en kñ
derē myet toe samē gehalde
en moeste werde soe ist got
diensticheit in gode die toe
laete dat is achter toe sette
Men leest ey exempel van emē
eyn die alsoe belet en weder
halde wōrt van te rechte got
nac toe volge myt groter hef-
den synre vrynde en om daer
op toe vsien **Doe** riep hy sy
op eyn tyt toe mael tyt oft
werschop ind onder der mal
tyt soe bat hi eynē vā synen
vrynde dē hi meynde alre
getrouweste toe syn **Dat** hi
synē cleynē vrynter om synē
mylle int vuyr stecke solde

alsoe vern hi hem mynden
oft lieff hedde **Mer** die vrynt
die pynē outsiende en hem
daer vnr vreesde: weygerdet
hem toe doen **En** daer nae
versoecht hi die ander vryn-
de: soe weygerde sint geliek
dē eersten **Doe** gaf hi hem
toe kēnē synē opsat en mey-
nge en seide **Dat** hi alleyn
om oere liefde wille tot der
tyt toe gelaete hadde gode
dē herē toe dienē en nae toe
volgen **Mer** want hi in hē
lude geyn trouwe en vant
soe en wolde hi dat myet langer
vtrecke **En** wāt sy dat myste
lyt oers lichams vnr hem
myet en woldē int vuyr ster-
ke dat wilke vgenckelike
is **Doe** en wolde hi oit myet
berde ziel en licham myet stel-
lē in perikel des ewigē vuyrs
En alsoe beuael hi sy gode
en schiet van hē **Daer** om
mynsche is aen toe mercke
woe dat eyn toet iolyt in de-
ser tyt hier v rotuare is
sekerlick vnr hemelrick toe
voel vlarē **Moralizatie**
oft **leermige**

Op dat goen dat onse hē
Ihus vmant ons cruce toe
drage en hem nae toe volge
is toe vstaen geestelike **Dat**
wi onse cruce drage als wi
den laest vā penitencie om
synē wille aenemē onse en-
genē wil en die begeerlicheit
des vleischs daer mede be-

^{als}
bedwynge de of wi medely-
de hebij myt onse eue naeste
Daer af seit Augustinus dat
alle dat leue eyb kerste my-
sche is ey cruce en martehe
ist dat hi nac die ewangelic
leuet En Crisostimus seit aldus
Die mysche draget syn cruce
die bereit is tot alle perikelen
om gatz wille oft noit ware
toe lyde totter doot toe heuer
dan da hi got het **Gebet**
Here Ihu x claerheit der
vaderliker glorie sendet m
my dat vuur en hitte des heili-
ge geestes **O**p dat m my wer-
de ontfacke vmeerdert en
volbracht die heide en des
eue naeste **G**eest my dat ick
die affectie der vleisscheker
maetschap ind die myne der
heyligher genochheit
ghelickelicheit achter laet **E**n dy
banen alle dynge toe mynen
en gemeretheit en bescheiden-
heit m alle wercke toe hebbe
En m die sekerheit myne
crachte oft vdiene nimmer
mer toe betrouwe **D**ie bade
der tranen en der gueder we-
ke altijt tot dy leynde en vre-
de van dy toe eytschen en toe
verighe **G**eest my out he dat ic
alle dynge der tyde mont wt
begeerte en achter laete mder
begerte op dat ic alsoe sy dy
waerachtich discipel **A**me
Dan die troestinge der discipel-
en onder die waerde d geba-
den **D**at hi capittel

Dit aldus byde guede
here wat strengelike
ken gesent wesende
soe heeft hi dese syn
apostele wat hape en troestes
wille geue waer by sy genoe-
le solden m wat weerde en he-
den dat hi sy hebbende was
seggende
Die goene die v ontfangen
sal die ontfynck my **D**at ic
ick hebbe m soe daniger wer-
den als of hi my vrentelike
en eerlike ontfynge **E**n die
my ontfact die ontfact den
goene die my gesent heeft toe
wette got die vader **A**ldus
soe sullen die goen gade de al-
mechtige vader en i my syne
eengebare soen hef doen die
v hef sullen doen **E**n noch mer
soe wie eyne rechtuerdigen
ontfynget hi sal dat loen van
eyne rechtu dige ontfange
En soe wie eyne pphet dat is
eyne priester oft prediker
religies of rechtu digen hi
sal dat loen van eyne pphet
ontfaenge **D**at is soe wie
nemant ontfact om vrent-
scop maetschap of tythike
geroyu **W**ant soe en ontfact
hi hem myt puerlike o gatz
wille **M**er soe wie hem ont-
fact als dynes gatz dat m
werck gatz doende m predi-
catie of anders die sal dat
loen eyne pphete en eyne
rechtu dige ontfange **E**n op

dat hem nyemant ontschuldi-
 gen en solde myt armoede soe
 leide Ihus voort Do wie dat
 eyne vā dese toe wette myne
 apostele en oere naetomelmy-
 ge oft dent vā noede wesen
 sal geuet eyne nap oft schottel
 als watterb hi en sal syn loe
 daer van myt vhesse want
 yt sal hem vā gade geloent
 werde Die mysche Het schyt
 wt desen dat soe wie eyne gue-
 de mysche om gades wille
 wat guet dact en de guete
 m synē wercke ond halt dat
 hi alsulke loen sal hebē als
 die guede mysche die dat guet
 is doende Scriptura Het
 is alsoe want eyne mysche
 die sake hulp raet of daet
 is vā eenich quaet die is schul-
 dich gepynicht toe wese als
 of hi dat quaet selue gēdāc
 hadde wael vstaende als
 syn meynige quaet is Ende
 des gelikes soe ist toe vstaē
 van dat wael doe Want
 soe wie eenich guet dact oft
 nyemant toe hulpe comt nae
 synē vmoegē dattet guede
 werck geselhet Hi sal daer
 van geloent werde nae synē
 guede wille en groetheit synre
 gueder meynige myt nae
 groetheit des bystantb oft
 gane Want dat vrouke was
 soe voel vdieneēde vā twe clep
 pēmerkens toe geue totten

tempel als die groete rike
 ware van ponde toe genen
 want die pēnek die wae
 ver soe voel als de rycke eyne
 poult of meer Die mysche

Iek hore wael dattet seer salich
 is almyse toe geue Scip

Int geue van aelmyse soe
 vernicht eyne dobbelē loen wat
 hi giet wt de brant der sunde
 gelick dat water vuyr dat
 water en coept daer mede ^{doet}
 die gracie gades dat is dat
 ewige leue dat got selue is

^{it} En dat hier segge van almy-
 sen toe geue dat is toe vstaē
 van alle anderē troestelike
 en behulpehke wercke daer
 me de vzeemde of den vdrude
 mynsche mede troist en bystant
 doet en die die wercke der ot
 fermherticheit vullende is
 want soe wat wi de mynske
 doende syn in die eere en om
 die myne gades ons hē Ihu
 het wert vande gebndiden
Ihus gerekent als oft hem
 selue in en aen syn psoen ge-
 daen ware Daer om seit sē
Benedict in syn regule als
 alle gaste auercomende sul-
 len werde ontfangē als xps
 selue Want hi sal snoch segge
 toe wette inde oerdel Iek heb
 gaeft geweest en gy hebt my
 ontfangē En des gelick sal
 men besorge die siecke want
 xpus sal segge Iek heb sieck

gewest en si hebt my gemesi
teert daer nae om toe prisen
die gehoersamheit sprack voer
Ihus seggende aldus **Die v**
hoert die hoert my Die v v
smaet die v smaet my ind v
smaet de goene die my gesat
heest toe wette got de vader
want ic en my vader en syn
Dyt seide Ihus aldus tot synē
discipulē om toe toene dat me
oer leernge denoelcke en wer
dichlyt aenhoze solde om die
eer gatz En als die gebūde
Ihus synē discipulē aldus ge
leert gezonst en wtgeseyt
hadde Doe en is hi selue myt
blume rustende latende synē
discipulē in de arbeit mer
hi is oer gereyft in die steden
en die casteelē van dat lant
van indeen om myt synre
heiliger leerē en myzakele
de volck vā sundē totten wech
des ewigē leuens toe leide
Crisostomus seit dat die suete
meister **Ihus** syn discipulē wt
sande gelic die sone wtgenē
de is oer stralē en claerheit
ghelick die rose wtgenet suete
roeck ghelick dat vuyr wt
sprayt syn werinde **Op dat**
in de doelde en wercke der
discipulē de sone macht xpi
bekent worde gelic die sone
blycket in oere schynē ghelick
die rose genoelt wort in oere
roecke inde ghelick dattet vuyr
gesien wort in synē schyn Al

soe gynge die xij discipulē dat
ioetsche lant predikende en ge
nesende toe wette die zielen en
lichame der mynsche **En dat**
in allē stedē sond wtneemethet
der ysoenē leerende die mysche
myt wardē en myt exemple
penitencie toe doen vuyr oer
sundē **Meditacie en**
leernge

Hier soe leert ons xpus **Ihs**
onse **ky** behalder dat wi den
prelatē der heiliger kerckē ge
baede gehorsam syn sullē op
dat tot got myt en keere dat
onrecht dat wy hem deden
Wat in hē soe moete wy aen
merckē de goene die sy gesant
heest en daer sy die macht vā
hebū toe wette vā got seluen
Hier af spreckt scē **Augustinus**
aldus **It is** en groet orber des
mysche gade hē beuelende toe
dienē oer onbekent hem sien
de die redē des gebots **En** yt
en mach myt syn daer de en
genē wille des mysche hem v
heffende is bane de wille des
oiste hi en moit myt swarē
laste des vals op den mysche
valle **Bernardus** seit **Geyn**
dynck en doir alsoe de geest
van bescheidenheit als eyge
nē wille Desen wille seit hy
is contrarie der caritatē die
got selue is Want wat hatet
oft pyncht got anders dā en
gene wille **Dwicht de eygene**

wille en yt en sal geen helle sy
 Daer om **O** mysche en betront
 myet in mye gebede en bisond
 werckeducte wt dyn selue die du
 wille vsmadende of cleyn ach
 tende dat gebot dyn ousten
 Want **Augustinus** seit **Eer v**
 wort vhort **got** dat gebet van
 eyne gehorsamenē mysche dā
 van darsent onghoersamē

Here **Ihu** k' **G**elget
 guede meester genet my dat
 it om dynē name alsoe moet
 eerē en ontfangē die ppheten
 en syn discipulē en badē die
 by leermige di kenelic maken
 en die rechtuerdichge die by
 guedē leuē di bewisen **E**n dat
 ick hem bewisē moet dienste
 der liefde en der wael daden
 Beuet my out hē my got wer
 belickē toe horen die prelātē
 predicarē en priesterē en oer
 vmaninge gehorsam toe syn
 Op dat it mytē gewaerige
 gehoersamige by di moet
 gracie vyndē **A**mē

Ian scē **Ian** baptiste en woe
 die gebūde **Ihu** hem prisen
 de en vheffende was **D**at **Iij**
 ewe wylen dat **Cap**

A dat scē **Ian** baptiste
 en woe die gebūde

Ihu hem prisen en verhef
 fende was in dē handē ende
 genentkemisse van herodes **he**

Doe quame **Z** was
 syn discipulē dagelx tot hem
 seggē hem van die groete
 tekenē die wilke die gebū

dide **Ihu** doende was soe dat
 die discipulē van scē **Ian** de
 eyn deel benydende ware scē
Iohan willende syn discipulē
 myet vslaen **M**er op dat sy in
 die gotlicke werckē **Ihu** myt
Ihu seluē siende gesticht solde
 mogē werde en in hem gelo
 uē soe heeft hi twe vā synen
 discipulē tot **Ihu** gesant op
 dat sy hem seluē solde hore en
 vragē wie hi ware **E**n dese wa
 re die goen die alre meeste
 van **Ihu** twifeldē **R**echt oft
 scē **Ian** wolde seggē sy en ge
 loest my myet wat ic v van
 hē seggende by **G**aet nu seluē
 tot hem en vraget hē seluē wie
 hi is hi salt v seggē **H**ier af
 spreek **Crisostom** aldus **Iohā**
 nes synde in dē kercker wete
 de dat hi was by synē eynde
 dat is die doot die wolde syn
 discipulē xpo toe uoegē ghe
 oft eemch vader steruēde syn
 kynderē beuelende ware
 eyne getrouwe mombore wat
 hi begeerdē in synē leuē toe
 sien dat volcomē geloue in
 syn discipulē en dat sy i xpo
 geloue solde sonder eemch twi
 fel **E**n als dese twe van scē
 ians discipulē tot **Ihu** geco
 mē syn **g**ewest soe heb
 bē sy gevraget seggende **H**u
 tu die ons toe comēde is toe
 weten belaeft doer die pphete
 om ons allē toe vloesē **O**f sy
 wy eyne anderē verwachtē
 de **Ihu** toendē hem eerste

mytte wercke daer na mytte
waerde dat hi rps was wat
in die tegenwaerdicheit vā hē
en van andere soe hadde Ihs
memiger hande siecke gene-
se. En hi heeft tot hē inde gesat
gaet weder tot Iohānes en
segget hē dat die blynde by
my werde siende gemaect die
donc horede. Die cropelē wan-
delende die lazarusē geredet
niet die arme en ontmoedi-
ge mysche werde gepreect en
ghelomich gemaect. Of Ihus
segge wolde segt Iohānes dat
by my vūult wort dat goe
dat by dē pphete van my ge-
als die geyne die beloest was
toe comē geppheteert is ge-
west. En want it dese wer-
ken byn doende soe nietet
dan en gheloeft dat it vūloe-
ser byn. Daer om salich is
hi die gene die in my myet
geschandalizeert dat is on-
sticht en wort toe wete die
my bekent vūr dē soen gah
en myet vūr eyne pueren
my solhe. Salich sal hi wese
die my o wwe wille sal sien
lyde en sterue en als dan
in der tyt by my sal blyne
en my als dan myet vūake
en sal. En als Iohānes disci-
pule weder om en vā danc
gehaen warē. Doe heuet
die gebūdide Ihus die wise
leerer ons wille leeren
dat wy nyemant in synē

of in synē dienare tegenwaer-
dicheit flatterē en sullē oft
prysen. Want als mē eyne
dwaes in syn tegenwaerdi-
cheit prysset oft lanet soe ver-
blyt hi hem. Contrarie duet
die wise mā. Ind Ihus heeft
in oer absentie van Iohānes
totte volck geset als. Wat
en wen hebdi vūr tyt gah
vūuecke en besie inder woest-
tynē wat oft wen meyndi
dattet geweest is. Indij wt ge-
ghen geweest om eyne riet ge-
sien toe hebij dat wilcke hem
beroert en waent hier en
daer. Of Ihus segge wolde
veendi dat Iohānes en licht
mā is den hi inder woestynē
in groter penitencie gespen
hebt dat hi als nu in synē ge-
loue om dē geuenckemisse wille
ostatassich wese solde waen-
ende of vūwandelende ghe-
dat riet vande wynde duet.
Reen hi myet hi blyst volstan-
dich in synē guede wille mē
kans noch myt dreigē noch
myt smekē gebreckē. Meer
in tegenheit en in vūr spout
soe blyuet hi onberoerlich hal-
dende in vūr spout ontmoedich
en in tegē spout lidsamheit.
Doe seide Ihus vort. Indij dan
wt geweest om eyne mā toe
synen sachtelike en costeliken
ghedeit soe damge lude en vūt
mē in der woestynē myet mer

me vynth in der comghe en he
 huyse die hem vblhyde in tyt
 heker eeren en houerdien tes
 staet. Alsulcke en is iohanes
 myet want hi was gheleit
 myt eyne clede gemact van
 kemels haer. Voort seide Ihs
mer sydi wt ghegaen om eyne
phet toe syen soe hebdi toe
recht wt geweest want ic seg
vh is ey pphet en meer da ey
phe. Die mysch Voec toemt
dat Scriptura Iohanes
 is mer dan eyne pphet geweest
 want hi was va gade doer
 den engel geyphetiert toe to
 mede. Ite in synre mod helja
synde soe be goen hi toe pphc
tere als die maget ma elza
beth visiteerde Ite Iohanes
pheteerde claerlike dat xpus
comede was seggende was
hy is vnr my geweest die nac
my comc sal toe wetc doepc
de in de geist. De ick myet wer
dich en by die niemc va synen
schone toe ontbynde. En hi he
net he oit mytte vynger ge
wesen seggende. Niet dat la
gatz is. Ander pphete die hebij
va die toe comst xpi gesprat
ke. Mer iohanes die heeft mer
gedaen want hy heuet he myt
ten vynger gewese tynge
dat hy xpus was. Hy is oit
werdich geweest ihy toe doepc
dat wilcke die anderc myet
en hebij moegc doe hi is die

die leeste en die naeste pphet
 by xpi geweest. Doe seide ihus
voort van he tynge aldu
Dit is die goen daer af gese
ne is is van malachias den
phet toe wetc inden persoen
gades des vader. Niet ic sen
de myne engel vnr dyn acut
selij sichte die wilcke dyn
wech vnr dy bereide sal. Wat
Iohanes heeft vnr he begonc
ghadt toe predicke den wech
der penitencie en des doep
sels in v ghyffemisse va sunde
Die mysche was Iohanes
dan eyne engel. Scriptura
Dat werck va de engelen dat
is dat beuele gades toe vol
brenge. Got werckt doer de
engelen ghelc die herc doer
de knecht engelen syn oit ba
de gades ghelck. Gabriel tott
gebndider maget maria
En raphael tot thobia gesat
synt geweest. Ind alsoe is Jo
hanes ey diemre ey vnr bade
en vnr genger va Ihy ge
weest. Ten anderc mael is
Iohanes ey engel geseit myt
ten engelsche leue puerheit
dat wilcke hi leide in woestne
in mechdelcker reynheit
en in contemplermige. Daer
af seit crisostimus aldu.
Dalich is Iohanes die vdiel
heeft toe hebij alsulcke laner
hoert no en vstaet syn ro
dicheit. Ick meyne dat Ioha
nes

lich was als sy warē. Die mē
 sche. **W**n siatē die passie
 xpi en ysser nyemāt heiliger
 geweest dan sē **Johan** **S**cript
 1. Dat en is niet vclaert mer
 mē leset dat sē **Johā** en sē
Iheronim gesien syn geweest
 in ey visioen by sē **Augustyn**
 en dat sy gelick gecleet en in
 gelickier gloriē syn. **E**n op dat
 mē toe better vstaen solde dat
 wart gades en dat lof dat
 die gebndide **Johānes** **I**hus
 vā **Johānes** spreckende was
 Jnd dattet selue was toe ver
 staen vande goene die noch
 tythlickē leuē. Doe was hi voort
 seggende dat die mynste vā
 dat rick der hemelē. Die war
 nochtans meerder dan **Johā**
nes baptista. Toe wette dat
 die mynste heilige in dē hemel
 en die myt gade gecront reij
 nerēde is die is meerder in
 gloriē dan goen die noch hier
 op der eerde dagelē is stryckē
 de. **E**n die gebndide **I**hus was
 voort vclaerēde dat **Johānes**
 meer dan gē pphet was seg
 gende van ~~dag~~ den dage
 vā **Johānes** dat is dat hi eerst
 mael begraen toe predicken
 en toe doepē tot noch toe. Doe
 is dat rick der hemelē in dē
 geweldige die rouent. Alle die
 pphete en die wet dat is die
 pphete inder wet die hebbēt

lich was als sy warē. **Die** mē-
 sche. **En** sitate. die passie
 xpi en ysser nyemāt heiliger
 geweest dan sē **Johan** **Script**
1 Dat en is niet vclaert mer
 mē leset dat sē **Johā** en sē
Iheronim gesien syn geweest
 in ey visioen by sē **Augustyn**
 en dat sy gelick gecleet en in
 gelickier gloriē syn. **En** op dat
 mē toe better vstaen solde dat
 wart gades en dat lof dat
 die gebīdide **Johānes** **Ihus**
 vā **Johānes** spreckende was
 Jnd dattet selue was toe ver-
 staen vande goene die noch
 tythlickē leuē. **Doe** was hi voort
 seggende dat die mynste vā
 dat rick der hemelē. **Die** war
 nochtans meerder dan **Johā**
nes baptista. **Toe** wette dat
 die mynste heilige in dē hemel
 en die myt gade gecront reij-
 nerēde is die is meerder in
 gloriē dan goen die noch hier
 op der eerde dagelē is stryck-
 de. **En** die gebīdide **Ihus** was
 voort vclaerēde dat **Johānes**
 meer dan gē pphet was seg-
 gende van ~~dag~~ den dage
 vā **Johānes** dat is dat hi eerst
 mael beghien toe predicken
 en toe doepē tot noch toe. **Doe**
 is dat rick der hemelē in dē
 geweldige die rouent. **Alle** die
 pphete en die wet dat is die
 pphete inder wet die hebbēt

gempheteert dat is oer **Whetic**
 synt vūlt **Daer** om wil dyt
 wetē **iohānes** die is hehās
 die toe comende is die oren
 hebbē om horen die hozet
Die mīsche **Dit** is swaer
 toe vstaen **Scriptura** **Ick**
 wilt di vclāre **Dich** dat rick
 gatz en behoert den sūderē
 myet toe vā rechts wege mer
 myt dē datsy hē seluē by pe
 netenciē geweld aē daen soe
 vcrigē syt **En** yt wort aldus
 myt doechdelickē wercken
 den goen ontnamē die daer
 myt wt myt hōndic vstec
 kē syn **gesellē** **En** al dyt toe
 wetē dē dunel lucifer en sū
 gesellē **Do** wānceer die son
 darē by penetenciē weder
 kerē soe tredē sy in die ste
 de en plactse die hē myt vā
 rechts wege toe en behoert
 en vcrege bi gracie en butē
 recht dat ryck der hemele

Moralisatie

Daer om **O mīsche** doet
 dy seluē geweld mack dyn
 vleische en dy synlichheit on
 der dānch der redē **Op** dat
 du dat ewege lenē roefnes
 doet geweld dynre natuer
 en op dat sy dy myt neder
 en du drucke tot eertschen
 dynge mer dat sy dy vhesse
 totte oūsten guede **Hoert**
gregori seggende aldus
 Als die sūders tot penete

ciē keere soe gaen sy als in
 eyn vremde stede en rouen
 geweldelick dat rick der he
 melē **Daer** om seit hy **O** ge
 mynde broders laet ons an
 dynckē die quade die wy ge
 daen hebē **En** laet ons ons
 seluē pynigē myt gedueri
 gē clage oft wēnē **Die** erue
 der rechtūdigē die wy onse
 lenē myt gehalvē en hebbē
 laet ons die rouē myt pene
 tenciē **Die** almachtige got
 wilt vā ons alsulcke geweld
 lyde want dat rick der hemele
 wilt gerooft werde myt
 onsen wēnē dat wolcke myt
 schuldich en is onse vdiēte
Op dat seluē seit **Eusebius**
 aldus **Donder** geweld en
 macht in myt syn dat eyn
 eyghelek vūandel synē torn
 in lydsamheit en syn hōndic
 in oitmoedicheit **En** vūyne
 die aūloedicheit myt my
 ne der armoede en d behoef
 heit in die gulsicheit myt
 soberheit **En** die oncrigheit
 myt reynheit in alsoe
 wort van sulckē mīsche dat
 rick der hemele by geweld
 gerooft **Wort** is toe wetten
 alsoe die suete leerer **Hernar**
dus schryuet **Dōmige** mī
 sche copē dat rick gades als
 die goen die hanterende sy
 die werckē der ontfermher
 ticheit als almesse en des

gelijc Die sōmpghe stellē dat rick
gades toe wettē die hemelike
penetencie doen Die sōmpghe wer
den bedwongē daer in toe gāc
toe wettē die armē die wat be
dwongē en myet al willich en sijn
Die sōmpghe die rouent toe wete
die willige armē die arm van
geest sint Hoert voort den heil
ghe leere se Augustinus daer
af spreckende Vragestu woe dit
gesien mach by wat vdiēnten
by wat hulpe hoort Dyt dynck
is gestelt in dē wille des doenters
want dat rick der hemelē lydet
gewalt Omysche dat rick der
hemelē en sueckt myet dan dy
seluē alsoe voel ist weert alstu
byste geest dy seluē en du salset
heby wat bistu vslagē vā den
pryse oft loen Christus heeft hē
seluē gegēne om di toe cruygen
eyn rick dat got dē vader is
Alsoe geuet dy seluē op dattu
sijn rick biste Op dat die sūde
myet en regnere in dyne sterf
felike hān mer xpus Ihus
tot vcrisemisse des leuens En
weder seit hi aldus He wat
hebdu toe coope ey rick. waer
mede soe wordet getocht dat
rick wort getocht myt armoe
dē die vrucht myt droefheidē
die ruste myt arbeit die glorie
myt laster dat leuē mytter
dort Crisostomus seit Die hem
seluē gegēne heeft dē mōsche
woe sal hi die gesellidij synē

rickē hē weigerē of myet hēne
Daer om Omysche en sozge
myet wat of woe voel dattet di
toe cost of wat gemack of tyt
like gewyn dattu vhest oft
wat of woe voel ongemakes
oft tytlike schade du lydes op
dattu dat rick roneb en besittes
daer soe voel gloriose dynge
af geseit syn Doe seide ons he
hē Ihus voort aldus Alle die pph
tiē en die alde wet vā xpo toe
comēde sprake die heby geduert
duert tot Johānes tyt toe dat
is vut tot xpus toe wat xpus
en Johānes beide in eyne ty
dē warē ind doe tesseerde die
pphetie en die figurē der aler
wet want daer die ppheten
myt figurē en dūysterē scrif
tē xpin vut seit hadde toe comē
de den toendē Johānes apen
baerlike tegenwaerdich sijn
de seggende Diet dat lam gatz
Doe dat Johānes is dat beff
vā dē ewangeliē en dē
nyen testamētē en dat eynde
des aldē testamētē en der pro
phetie Daer nae seide Ihus
wort En wilt ontfangē en
vstaen Johānes is hehys
myet en is toe vstaen in den
psoen mer in dē geest want
hy was hehys gelick i drie
dynge 1 eerste in strengich
vā penetencie want myt
schaypē hardē de derē warē
sijn beide gecleit 2 Ten anderē

in vaster gestadicheit beris-
pende die misdadige. **E**n
derde in doctrine en baetscop
pynge want gelick hehas sal
come condige die toe comste
ons heren ten vatterste dage des
ordels. **A**lsoe heuet **Iohāne**
gecondiget die eerste toe comst
ons heren. **E**n doe seide **Ihūs** voer
wie die heeft die horen die hoer
toe wete vstaende inwende
lick mit nerslicheide dat goen
dat ic vur geseit hebbe. **G**ebet
Here **Ihū** xⁱ wanttu biste
die toe comde biste om ons
toe behalde en gemye andere
en vberde wy. **G**eeft ons dat
wy by dynie liefde en vreesse
wt gaeu moite van de riet d'
ndellheit en vā de **s**achten
cleede d'waelluste in die woel-
tyne d'penetencie. **V**undicht
ons by de wercke der **l**uffer-
herticheit dattu biste die waer-
heit by myddel der wilcker
die blinde sien. **D**attu biste die
myne bider wilcker die trope-
le wandele die oitmoechicheit
daer by houdige lazersche
gesmuert werde. **D**at woert
daer by die doue horen dat le-
ue daer by die dode vrise en
dattu biste die dochde daer by
die arme geleert werde. **O**p
dat alle mysche totti bekeert
werde. **A**me. **W**oe **Ihūs** die
boese iode oerdelende en beris-
pende was. **D**at liij capittel

In die gebūde **Ihūs**
iohāne en syn werke
geprese hadde. **D**oe was
berispende der iode hōdie hart-
heit en ongeloue in dat deel
dat sy die leerē en predicacie
vā **Iohāne** myet onthalden en
nae geuolget en ware. **N**och
sy de syne oit myet nae uolgtē
noch onthaldē en volbrengen
en woldē.

En daer om soe heeft die ge-
būde **Ihūs** totte iode geseit
Wen sal ic dese manere van
wolek gelicke. **I**ck mach sy de
kynderē gelicke. **D**ie inder p
plaetsen van de strate sitte en
roepē tot oere gelicke seggende
Wop hebij v gesongē ind gij en
hebt myet gesprongē. **W**on hebij
geclacht en gij en hebt myt ob
myet geroeent. **D**ie mynsche
Woe sal ick dyt vstaen. **S**crip
Ick wilty dy doen vstaen. **D**ie
kynderē der iode of in niden
die plegē onderlyngē toe spelē
hem stellende opter strate in
ij deele teges malcanderen
aū staende. **W**are. **E**n die goen
die staende ware in die eyen
syde die songē hedecken van
blytschynne oft vroechheit. **E**n
die andie ander syde staende
ware die ware contrarie
hedecken syngende vā droefst
bespottende die vgenckelike
blytschyn. **E**n in die manere
soe berispede die eyen den aen-
derē want die eyen ware seg-

gende **Woe** en sydi myt vro-
lickē en blijde myt ons **En** die
anderē waerē seggende waer
om en sydi myt ons myt droe-
mich **En** dese spelē die werden
vande kynderē aldus gelyk
teert om toe vsmade tytliche
en ydel blyscop **En** m deser
manere soe wyl **Ihns** seggen
gedaen toe hebij **iohānes** vorē
en hy nae hebbende die iode
die blyscap des ewigē leuens
en die cortheit des tytē die ewi-
ge pyne en droefheit der vdoe
der myschē geprediet hadde
En die iode die en hebij op die
blyscop des ewigē leuē noch
droefheit en pyne der hellē myt
gedacht **In** en hebij op **Ihū**
noch op **iohāne** myt gedacht
gelyk **iohānes** en heeft myt
geten noch gedronckē gelyk
toe wette manere vande ge-
meynē volcke want hi leefde
inder woestynē gelyk voren
van hē geseit is **En** die ioden
hebbē geseit dat hi dē duuel
bynē hadde **Recht** of sy seggē
woldē hy leuet als die duuel
hi en eetet myt hi vast altyt
gelyk die duuel doet **Aldus**
neemt die quade mynsche al-
tyt syn ghechekensse mt quade
en die guede mynsche mt gue-
de **In** en gelykē den heiligen
mā myt by dē engelen wes leuē
hy was leydende m allē doch-
dē **Mer** sy gelykē hē by dē qua-
den engel wie hi m sy leuen

contrarie was **En** die soen des
mylschē toe wette die soen gades
die dē myschē belauet gegene
en geseit was om dē myschē
vander ewiger doot toe vloesse
~~toe vloessen~~ **En** die m ey tyt myt
iohānes geweest is die heeft ge-
te en gedronckē toe wette myt
ludē en nae der gemeender
ludē zede van den soe waren
sy seggende **Dattet** eyn vshyn-
der was van spysē en vā wyne
En dat hi vzyent is vā apēbaer
sunderē **Recht** of **Ihns** seggē
woldē mē heeft dese vharde
iode myt moegē bekeerē ne-
by exempel vā penitencie of
strengē leuē noch by exempel
van gemeynē leuē noch by be-
wysinge vā myldheit en of-
fermyherdicheit want sy siensi
vkeerent mt quade **Dese** iode
syn voel myschē gelyk die noch
myt geesclē noch myt beneschē
of waeldadē van dē quaden
weder roepē noch tottē guede
vweet en werde **En** daer om
sulle sy mytte houdigē en ver-
keerde iode toe samē gebontē
werdē en die hellsche pyne hē
Crisostymus seit dat **Ihns**
gedaen heeft gelyk die iagere
die by contrarie wegē lusten
leggen om eemich wylt ge-
fangē toe werde **Want** hi
sande **iohānes** myt eynē stre-
gen leuē **En** hi quam seluer
myt eynē gemeynē leuē mer
sy vsmade beide die wege der

salicheit **W**ant myt **Iohānes**
 en woldē sy myt droemich
 syn ind myt xpo myt blyde
 syn **E**n woe wael dat dese qua
 de iode aldus qualckē van
Ihu en **iohānes** sprekende
 warē **D**oe was die heie **Ihus**
 seggende **D**ie wijsheit die is
 gerechtichdicht van synē kinde
 rē dat is myt tegenstaende
 die blasphemie en quade war
 den soe is nochtans die soen
 gatz dat is die ewige wijsheit
 van synē kinderē dat is vā
 dē guede dochtelickē myschen
 vur guet en vur die soen ga
 des gehalde **H**echt of hi seggē
 wolde **D**aer en is myt op toe
 lettē wat die quade vā dē my
 schē seggēde syn **I**t is genocht
 den guede dat sy onder den
 guede vur guet en vur doch
 delickē gekent en gerekent
 werdē myt my **D**ie quade
 die sullē rūmyt oerē quade
 wardē en werckē gepymicht
 werdē **E**n daer om soe was
 die gebūde here vort seggē
 de en dē iode van dē landen
 en stede daer hi gepredict en
 voel teykenē myrakelē ge
 daen hadde berispēde ende
 dreygende **E**n seide **W**ee dy
torozaym wee dy **bethsaida**
Dyt wee beteckent die ewige
 vdoemnisse want warē die
 teykenē gedaen in die stadt
 vā tyzo of sydomē die in v ge

daen syn toe wettē dat wilcke
 heidensche stede syn afgoden
 aenbedende **D**y soldē langē
 tyt in asschē en myt harē dede
 rē penitencie gedaē hebē **D**ur
 waer soe seggē ic v die stede
 vā tyzo en sydomē dat is die
 myschē vā daer die sullē sach
 telickē en my gepymicht
 werdē mit toe comēde ordel
 van gy vharde myschē **L**etē
 d'ist want die heide en hadde
 geyn gescrenē wet noch pre
 dicacie noch teykenē en myra
 kelē gelick dat ioetsche volck
 dede **E**n du capharnāi toe
 wettē du volck vā capharnāi
 en vheue dy seluē myt tot in
 dē hemel **T**oe wettē du biste
 soe vol hōndie dat di dunet
 nyemant dyns gelie toe wese
Warē in **sodoma** die teyke
 nē gedaē die in dy gedaē syn
 toe wettē van my sy warē
 licht gebluē tot noch toe wāt
 sy soldē penitencie gedaē hebē
 en alsoe behalde werdē die
 nu vgaen is **D**ur waer ick
 seggē v datet lant vā **sodoma**
 toe wettē dat vsondie en mytte
 vmyr in dē gront vbrant is
Dat sal midē dage des ordels
 my of sachtelickē gepymicht
 werdē dan du toe wete vād
 smidē der oghelomichēit
Morahzacie oft leermyge
Dy die quade iode die xpus
 en iohānes leuē en wercken

al mit quactē treckende warē
beteikent die achter clappers
die de guede werckē van an
derē mynsche mit quade var
gerē. Want yt syn sōmige
vkeerde mynsche desen ioden
gelick die vā allē dyngē qua
lickē ordelē. Want ist dat he
māt studeert en ontmoedich
is soe seggē sy dat hi en vpo
cruyt is. Is hi hidsaem en sacht
moedich soe seggē sy dat hi
bloede is. Is hi rechtindich dat
hi onlytsam is. Is hi sympel
dat hi dwaas is. Is hi vroet
of vursienich soe seggē sy dat
hi arch oft loos is. Is hi reh
ghees en ander mynsche oghelc
soe seggē sy dat hi singulær
oft wtgeteickēt is. Is hi swy
gende en vzedelic dat hi hē
veruist of en fantascerder is.
Ist dat hi syn ondersatē corri
geert soe seggē sy dat vme
telck en onvzelickē is. Ist dat
hi om betterē wil yt quactē
ongemeret laet soe seggen
sy dat onachtzaam is. Ist dat
hi wakēt en bedet dat hi o
bescheide is oft om der myn
sche lof dat donde. Heest hi
der mynsche gracie soe seg
gē sy dat hi eyn flatteerder
is. En wilt hi niet flatteere
dat hi dan honerdich is. En
des gelickes vā voel anderē
dyngē ordelende sy vmetelic
die mit guede gesche moegē

dat wilcke al groet sūde is
als vūr geseit is. **W**ort by
desen vūr genoemde drie ste
dē werde geistelickē vstaen
eerste bi corozaim die werlt
like wise mynsche by beth
saida die rycke en by cap
harnaū. Die vleischelike
mynsche die sonderlyge xpm
vdrue gelick die selue drie
stedē. Hier af sprekt Criso
stomus. **A**en merckt hi kerste
wāt somige myrakelē syn
gedaen in corozaim somi
ge in bethsaida en somige
in cap harnaū. **A**er by o
kerste soe syn sy alle gedaen
want al wat xps gewracht
heest dat hebē wy nōter
ewangelic geleert. Wort
seit die selue leerer hadde
xpus gecomē in dē tyt van
die van sodoma en alsulke
werckē getoent licht soldē
sy hem bekeert hebē. Die
van sodoma want sy niet
en hoerdē. **L**oth dē redytuer
dygē man soe syn sy vstaen
in den vuur en suluyz en wāt.
En woe damige tormentē v
wachtē ons die cristū vsmā
dē. **E**n daer om ist seer salich
die heilige scrifte duck wille
toe lesen om dē wille gades
toe bet toe leere kēne om vāt
toe gaen in dochtē. **G**ebet
Here Ihu x die ons mit
wordē en mit exempelē v

wett hebbe droemich toe sijn
om die sijnde En toe vblide
om geestelick guet: gheuet my
gracie v' tranen en mat **v**
vruchtbaer die doore eerde
myne herte myt hemelscher
vochticheit Op dat ic my da
gher beweene in alle myne
leue soe dat my my tranen
werde moite broit dach en
nacht En dat my herte alle
ydellheit vgetende bannen
moit in dynre liefde Doe dat
ic haestende tot guede were
ken en op staende tot guede
de laue gades nu vbliden
moit in haep En ten eynde
du lauende altut myt du v
blide moit sonder eynde En
Woe dat Ihus wt seynden
die xxij discipule en woe sy
weder quame Dat 10 capit

Die xij apostele die Ihus
wtgesant hadde
alsoe vorde geseit is Die synt
weder getome tot oere he
ue meester en heren he vtelle
de woe sy de volck geprediet
hadden En toende dat sy syn
gebot voldae hadden en Ihus
heeft sy mylick ontfangen
en geseit ter syde in ey woef
tyne op dat sy nae oere ar
beit en weinich ruste solden
wte gerucht synde van de
volcke En op dat sy he selue
vgnederen mochte in oeren

gebede die vstreit ware myt
oere predicke Sy dese weinich
ruste der apostele wort vstaet
dat die heilige mysche weinich
ruste hier hebij **Der grote en**
lange arbeit mer nae mael
sal he geseit werde dat sy ruste
van oere arbeide want oere
wercke sullen he volge Hier
af spreckt gregorius Dat da
alsoe voel meer ruste syn sal
alsoe voel als my ruste of ges
en is om die liefde gades En
ter contrarie soe vstaet dat
dan alsoe voel my ruste syn
sal Alsoe voel als om die myne
des vleischs meerder ruste ge
west is

En hier nae soe heeft onse
he Ihus beteckent dat
is sonderlinge getone wte
goene die he nae volgende wa
re **xxij discipule** En dat ba
ue desen xij apostele ind hy
heeft sy gesant twe en twe toe
sanie in alle plaetsen Daer
hy selue nae der hant wolde
come predike en tekenen en
myrakelen doen Op datsi xpo
eyne wech en herbergh berei
de solden in die herte der myn
sche Als **Gregorius** seit Die pre
dicatie van qua en alsoe qua
Ihus in die woning des herte
ind onse here Ihus heeft tot
hem lude geseit Die bouwe
die is soe groet judo der werck
lude der syn weinich En hy heeft

ort geleert en onder wesen
ghelick als banē van dat seym
dē vā dē xij apostelē geseit is
gewest. **E**n als semelickē en
elick by sonder volbracht had
dē dat goen daer om dat sy
ghesant warē soe syn sy twe en
seuērich weder om groter bht
scoppē tot oerē herē en meester
gecomē seggende **H**ere die du
uelē sy ons in dyne name on
der danich geweest dat is **W**ij
en hebbē myt allen in dyne
die sieckē gesont gemact mer
wij hebij die dunelē ort wttē
mischē geworpē en vdiene
Die gebūdidē suete hē **I**hū
aemerckende dat sy hē in oere
guedē werckē vheffende wa
rē **D**ie wolde oerre lude crac
heit genesē seggende **I**ch heb
sathanas gesien als en blrem
van dē hemel vallē toe wettē
om synre houdic wil **E**n dat
hi hē in synre schoenheit en
macht toe seer vheffende
was **R**echt of hi seggen wol
de siet ont wacl toe dat gy v
myt toe voel en vheffet myt
der macht die v gegene is an
die viandē **E**n gy alsoe myt en
vact ghelick die meester der ho
nerdie sathanas myt synen
ghesellē geuallē is **D**oe seide
Ihū vort **N**iet ic heb v macht
gegeue toe tredē op serpentē
en scorpionē en op alle cracht
des viants en dat v vā den

myt en sal derē **M**er en wilt
v daer in myt vblidē dat die
geusten v onder danich en o
der worpē syn **O**f hi seggē
wolde **D**ie quade geestē toe
berypē dwynge en ander
teikenē toe doen dat wort
sonnigē vlent quade mische
myt om hē seluē **M**er om die
sterckinge des kerstē gelock
of om oerbaer der salicheit
der goenre die yt sien of hoē
Mer vblit v seit **I**hū dat
nive naemē geschreue syn
mde hemel **H**ier om **O**my
sche wiltu dat dyne naem
geschreue werde mde hemel
soe weest neerstich gnet toe
doen en geyn quaet **W**ant
alsulke werckē alstu doest
myt alsulke letterē sal dyne
naeme geschreue werde **E**n
als die gebūdidē **I**hū die alk
hertē bekende merckende
was dat syn apostelē en disa
palē graue slechte mische
warē **E**n banē die scribē en
geleerdē syne leerē dochtelic
kē ontfangē warē vstan
denisse der gotheliker woer
dē en der heiliger scriffē ne
mēde **D**oe heeft hem die ge
būdidē **I**hū myt dē vblit
en syne heilige geist toe we
tē in dat werck syns heil
gen geesto **D**
En hi heeft geseit **I**ch be
lie dy dat is ic danck en loue

dy here en vader des hemels
 en der eerde. **D**attu dy den
 wisen en vroede vborghē heb-
 ste toe wete de wisen naeder
 werlt toe spreke die wilcke
 in werltelike dynge en ond-
 de lude mis gerekent syn dat
 is de scribe en phariseen en
 anderē houdigē mysche ind
 dat de clemē geapenbaert
 hebste. **T**oe wette mynē sym-
 pelē en oitmoedigē discipulē
En oic vader soe danck ic dy
 dattet aldus behest heft vur
 dy dat is vur die tegēwaer-
 dichheit vā dyn gothike ewige
 wysheit aldus behest heft toe
 geschic. **M**et en is by desen
 toe vstaen. **A**lsoe **C**risostennus
 seit dat **I**hus hē vbbede om
 dattet de wise vborghē was **d**
wilke want dat was toe be-
 droeffen. **M**er om dattet den
 oitmoedigē geapenbaert
 was dat wilcke was toe ver-
 blyde. **E**n alsoe blyket dat die
 sake in die goen was die ge-
 lanet was oere oitmoedichheit
 die tot rechte wysheide leide
 de is. **W**ant die wise mā seit
 in prouerbyē. **W**aer oitmo-
 edichheit daer is wysheit en in
 die goen die myet en geloefde
 soe was die sake oere honer-
 die die vblinde is dat vstat
 die mysche. **W**at was die
 sake in got en waer om heeft
 nt der gothicker wysheit bleef

doer die sympel ogeleerde my-
 sche. **E**n myet doer die wisse geleer-
 de cleerke toe wercke. **E**n waer
 om en **v**ragde vrachde die lief-
 here **I**hus synē vader myet waer
 om dat hē behest hadde toe wer-
 ke doer desen **t** sympele on-
 geleerde mynsche. **S**criptura
Alle **I**hus **e** **w** leue en wercke
 die syn ons in en exempel. **D**ie
 gebndide **I**hus als mysche die
 wolde ons by desen toene dat
 wi op die wercke gades myet
 vragē of gronderē en sullē
 seggende waer om doet got
 dyt of dat. **O**f waer om heeft
 got dyt of dat aldus of alsoe
 gemact of lactē geschien. **W**at
 die wysheit en die guetheit ga-
 des die en heeftet myet gewracht
 of en werket oic myet dan al
 guet. **W**ant vā dat guet en kā
 myet dan guet gecome. **V**an
 eyne guede boem en can myet
 dan guede vrucht come aldus
 soe leert ons die gebndide hē
Ihus. **D**at wy myt hē onse he-
 melsche vader van alle danc-
 ke en lane sullē myet vragēde
 waer om hi emich dynck doet
 of lact geschien. **D**ie wille gatz
 en is noch en wil dat wy rich-
 ters syn van synē wercke. **M**er
 syn wille is dat wy als syn
 kynderē en knechte synē wille
 beuelē en wercke onder da-
 mch sullē wesen. **D**aer om seit
Crisostennus. **A**lsoe en saltu **D**

mynselijc nimmer mer onder suet
ke die radē gatz in synē werckē
wat hi gedaen heeft **O**f by wat
redenē **M**er in wat maniere
dat hi syn werckē heeft wille
ordynere geuet hē dancbaer
heit **W**ant got en doet my et
sonder redē of sonder rechtū
dicheit **A**ls die gebūde **I**hus
aldus van dē roey der oitmoe
diger myselijc gesprackē heeft
hadde **D**oe heuet hi synē dīst
pūle en ons allē wille toene
doer wen en by wat myddel
en by wens hulpe dat wi tottē
ewigē leuē comē sullē seggēde
Alle dynck is my gegēue van
den vader **W**āt nae der got
licker natuerē soe heeft xpus
syn wesen en macht van den vader
want myt die vernicheit der
myselijcker natuerē mytter
gottheit in xpo soe heuet xpus
alle die gotlike macht van
ewichheit **E**n alsoe xpus nae d'
gotliker natuerē een is mytē
vader soe was hi vort seggē
de **D**en soen en heeft nyemāt
gekent dā die vader nyemāt
en weet wie die soen is dā
die vader **E**n nyemāt en weet
of en bekent wie die vader is
dā die soen en die goen dē
dat die soen wil apenbaere
oft kenlick makē toe wetten
Want sy in der ewichheit toe
samē een gewest syn **D**oe ist
dat wy myselijc by myddel

van dē soen die en myddelre
is tusschē got en dē myselijc
Alle gracie alle wijsheit ende
gotlike kēnisse alleyn toe
verigē **E**n alsoe dā die ge
būde **I**hus xpus hē seluē
gegēue en tot en myddeler
tusschē got dē vader ind den
myselijc geseet heeft **D**oe heeft
hi ons wille herte en moit
geue dat wi vilickē tot hē
sullē comē nē hē v'sueckende
dat hi onse myddelaer nē synē
vader wesen wil seggēde
Comit tot my alle die arbe
det en belast sydt **H**ocht of
hi seggē wolde **C**omit alle
myt mytē voete mer myt
heiliger sedē en myt vasten
geloene tot my toe wetē **O**m
my toe biddē **O**m my nae toe
volgē **O**m my toe gebrackē
Comit gy dā die beslaeten
sydt tot my als die doer der
waerheit **C**omit gy sieckē
tot my als medecyn der sa
licheit **C**omit gy die in pen
kel der zee deser armer be
dructer werlt sydt als tot
ter hanc der rustelicheit
Comit daer om tot my seit
Ihus alle die arbeidet ende
belast sydt **D**aer op seit **E**n
sostimus dat **I**hus myt en
seide **C**omit gy dese en die n
Mer gy alle die sydt in so
sorchuoldicheidē die sydt i
droefheidē **D**ie sydt i sunte

myet op dat it v sūde en
 sche mer op dat it sy ontby
 de Comt myet om dat it v
 glorie behoeuende byn **Mer**
 want it v salicheit wil **Dan**
 volchter nae dat **Ihūs** seide
En it sal v vmake of vfade
 toe wette in deser tyt myt
 gracie en in der toecome
 der tyt mytter ewiger glo
 rie **Doe** sprack voort die sue
 te hē **Ihūs** **Dreucht** myn
 mick op v toe wette dat wil
 ke it vur gedragē heb toe
 wette als vā mwe meester
 v leerende myt wardē en
 myt exempelē **Want** ick
 byn sachtmoedich en otmoe
 dich van herte **Dat** is ick
 byn sachtmoedich want
 it nye māt en quetse ot
 moech dich van herte wāt
 it nye māt en vsmade noch
 en bedriegt **Of** hy seggē
 wolde **leert** van my op
 dat gy in mwe sedē sacht
 moedich sydt nyemant
 quetsende myt waerde
 oft myt werckē **En** dat
 gy otmoe dich sydt nye
 mant vsmadende **Dan**
 volchter nae dat loen dat
Ihūs daer vur geue wil
 seggende **En** gy sult v
 de rust inuer ziele toe we
 ten hier en naemaelē **in**
 welke ruste hier beymit
Mer mit hemelsche lant

wort sy voleyndt **Wort** ^{op} dat
 nyemant toe seer en ontsie
 dat mick ons herē als too
 swaer synde soe seide hy **En**
 mick is suete en my last is
 licht want die myne macketē
 licht **Daer** af soit scē **Iherom**
mus **Geyn** dynck en is der
 mynē hart noch geynē arbeit
 swaer **Laet** ons xpm mynē
 en licht sal ons dunckē alle
 dat swaer is **Daer** af spreect
 die poete dat geyn dynck
 pyne en is dan vē onwilligē
 geyn droefheit en hebby wy dā
 van der onlidsamheit

Meditatie en moralizatie
Ot desen suete herē sūle
 wy dan toe recht onse toe gāck
 mackē die oē ruste is dē ar
 beidē dē **Fen** vlichtinge dē be
 lastē aen vsmadynge dē honge
 ringē **Ind** nyet en is hy comen
 roepē die rechtādige **Mer** die
 sunders tot penetenrien **Ind**
 onder alle synē anderē doch
 dē **Doe** vngent en seynt vns
 die suete **Ihūs** sonder linge tot
 ter dochde der otmoe dichheit
 op dat wy die van hē leere
 moegē **Welcke** otmoe dichheit
 die wortele en fondament
 is van allē dochde **Alsoe** scē
Ambrosius ~~font~~ scrift **Ihūs**
 en heeft nyet geseyt **leert** vā
 my want it moegende byn
Ind dat it glorioes byn **Mer**
 leert van my want it ot

moedich byn dat wilcke gy
nae volge mocht en ste **Gre**
gorius spreck hier af aldus
Daer toe heeft die engebare
gades soen aen gename die
forme onser crancheit **D**aer
toe heeft die on sienlike got
hem sienlike en oit vsmact
getoent **D**aer toe heeft hy
vdrage vsmactheit bespon
ge en pyne synre passie op
dat hy de mynsche solde myt
houlich toe syn **W**oe groet
is dan die dochde der oitmo
edicheit om die wilcke alleyn
toe leere waerachtelicken
die goen die sonder schat
te groet is cleyen is gewor
de tot synre passie toe **V**ort
seit die selue **Gregorius** wat
die houde des viants oer
selue gegeue heeft toe sy en
oerspronck ons vliec **D**oe
is die oitmoedicheit gades
geuonde toe syn een mstru
met onser vloesynge **W**at
dan onse vloeser rechteren
de is die herte der oitmoedi
ger mynsche **E**n die viant
geset wort die conick v hon
diger mynsche **D**oe bekenen wy
apelicke dat die houde eyn
ahre seckerhede teike is der
vworpende **E**n oitmoedich
en waerachtich teike der
wtuercender **G**ebet
Here **J**hu xpe genet my
doer der heiliger prekenge

dynre discipule alsoe geleert
toe werde by dynre gracie dat
my **W**il behoue toe vlyde myt
in die ydelheide oft emge dyn
ge my nbringende emge ho
idie oft vheffinge **D**er myn
heilige cruce in alle dynghen
oitmoedicheit in my vweke
de **D**ie heilige leeringe der
ewangeliē moit my herte
vestige en stercke in dieper
oitmoedicheit **E**n in alle doch
de **O**p dat ic vā sūde gerey
nigt en myt dochde vciert
vdiene moit toe vynde ruste
der ziele in dyt tegenwaer
dichge en toe comēde leuen
Want oorstich is my herte
tot dattet rustet in dy guede
Jhu **A**me

Dan de mā die gewont was
vā de mordeneers **D**at hy en

In vort soe wolde die
gebēdide **J**hus toen
en dat syn discip
le myt oitmoedicheit vlycht
tet ware vā gade de vader
en mytte salich **W**ant in hē
volbracht was dat goen dat
wilcke de alt vaderē gelmet
was soe seide hy **E**n

Salich syn die oge die sie
dat goen dat gy sydt **E**n myt
de soe seit hy sy salich toe syn
want sy onse hē **J**hu ver
dient hadde toe sien heliam
liche myt vleischelike oge
en oit geestelike myt iwe

vinge oftē **W**ant die goen die
 xpij sien doer dē geloue ge-
 formeert myt hefdē die synt
 salich in hupē **E**n ist dat sy
 volghende soe sullen sy salich sy
 in gebrūckē **I**ck segge v seide
Ihus dat voel pphete en cōnighe
 heby beghert toe sien dat goe
 dat gy siet en sy en hebben
 niet gesie **E**n hore dat goen
 dat gy hoert en sy en hebben
 niet gehoert **T**oe wette i deser
 manere dat die discipulen
 gesien en gehoert heby **W**at
 die pphete en cōnighe hebben
 alle geestelickē gesie en gehoert
Mer die discipule beide lichā
 lickē en geestelickē heby gesie
 syn suete tegēwaerdichheit mit
 aenemē der mīschelickē na-
 tuere die heilicheit syn leuē
 in synre cōūfatiē syn gotlickē
 macht in dē myrakelē sy glorie
 in synre transfiguratiē **E**n sy
 hoerde syn suete stime en leer-
 inge **E**n als dyt gesciede soe
 was daer by een vande **i**ode
 geleerde iode meester in der
 iofter wet **D**ese en deser ge-
 lickē die warē alle die waer-
 dē vādē schriftuere der **w**et
 wet vstaende of lesende **M**er
 dat rechte vstant der waerheit
 en hadde sy niet **E**n op dat
 hi onder dē volcke vnr eyne
 groetē meester genoemt sol-
 de wesen **E**n mē segge solde
 moegē dat hy myt **I**hus soe

groetē wijsen meester gediscip-
 teert hadde soe stont hi op vol-
 lende **I**hus temptere vragende
 en seggende aldus **M**eester wat
 sal ic doen dat ic dat ewige le-
 uē sal mogē besitte **I**hus die was
 weder om tot hem seggende wat
 is daer geschreue inder wet
 woe leesē du woe vstaen daer
 vā **D**ese iode antwārde **I**hus
 weder om ind seide dat goen
 dat hi gelesē hadde mer myt
 volbracht en hadde ald **D**u
 salte hef hebbē dynē hē en dynē
 got wt alle dynre zielē en wt
 alle dynre crachte ind dynen
 enē mīschē **D**at is dynē naeste
 ghelick dy seluē **M**er op heeft
 hem **I**hus weder om geseit
Du hebste wael en recht geant-
 woert doet alsoe toe wetten
 dat bewisende mytē werckē
En du salē leuē dat is du salte
 dat ewige leuē daer mede v
 dienē **M**yt wilcker dochtelic-
 ker antwoerde soe en is dese
 geleerde iode niet toe vreden
 geweest **M**er hi wolde recht
 uerdich toenē hem seluē wane-
 dē staen alleyn vnr eyne mī-
 schē die dat hert vā bynē niet
 en siet **E**n soe seide hy tot **I**hus
 ald **W**ie is dan mī alre naest
 of enē mīnsche **I**hus op waert
 siende heuet hem eyne ghelike
 misse geseit in deser manere
It is geschiet dat en man
 reisende was vā Iherusalem

tot nae iherito en hi viel in
liende vande rouers oft moer
deners **D**ie wilck de vur seyde
ma beroeft hebij en seer gewot
en syn en wech geguen latende
hem al naect en by nae half doot
liggen **I**t geschiedē datter selu
tijt ey priester de selue wech mas
rensende en de gewonde man
siende is vur by geguen en hef
ten lacte lichte **E**n des gelyck
heest oit ey leijt vur by gegue
Venitē dat syn myt ons drake
nē myre dan priester beriet
om priester toe werde **E**n als
dese lenyt bidē gewonde mā
was en hem alsoe lichte sacht
soe is hi oit vur by geguen en
liet hem lichte **H**ier nae soe
quam eyn samaritane oit den
selue wech gaende **S**amaritan
nē die warē af geschiedē lude
vander ietscher wet **E**n als
hy by desen gewonde mā qua
en hem sacht soe is hy myt bar
herticheit bewege of beroert
geweest en heest de gewonde
mā synē wondē gereynicht
en vbonde gietende in die wo
de wyu en ol **E**n heeste op sy
peert gelecht gelacht ind heeste
gebrach in eynē stael vā eynre
herberge en heest synē sorge
gelacht **E**n des anderē dages
soe heest hi de bewaerder des
stals ij pēningē geguen hem
last en beueel geguēde dat
hy op dese gewonde mā sorge

en toe gesicht hebij solde **I**nde
als hi weder om comē solde
soe wolde hyt vgelde en vol
doen van dat goen dat hy de
de sieckē man meer toe cost
geleit solde hebij **E**n myten
soe vrachde **I**hū desē geler
den iode seggende **H**ie soe
dimcket dy van desen drie
dat die alre naeste geweest
is van desen beroefde man
En die aldus in handē vande
rouers gent nalle was van
op hy antwaerde **D**ie goene
die ontfermherticheit in hē
bewese heest **I**hū die seide
weder tot hem **G**anck en doet
oit alsoe **D**ie mysch **H**ek be
uoel wt desen dat des myn
sche vryende oft maechē met
en syn syne naeste mer die
goen die hem guet doen en
by staen dat syn syn alre nae
te **S**criptura **O**ntferm
herticheit die is soe groet en
soe crachtich **D**at sy die vrom
de ons naeste is maekende en
dat meere is mytter ontfer
herticheit wort dat ewige le
ue besete **E**n die is **O**mysche
dyn alre naeste den du naket
synre **O**ntferme **M**er die me
mant en ontfermt die en
kenet genē naeste **H**ier op
seit **A**mbrosius aldus **V**ant
ons dan myemāt naerder
en is dan die onse smde ge
nesen heest soe laet ons hem

mynē als onse herē en got
 oir laet ons hem mynē als
 onsen naeste **Moralizatie**
 ende **Leeringe**

Want een yghelick in der
 vnsender wet onder soecht
 sal werde in de wttersten
 oerdel **D**oe ist ons noit neer
 selickē daer in toe studeren
 op dat wy daer op antwoer
 de moeghe alsoe vā de rechtē
 dighe midē salter geseit wort
Dat hi in der wet des herē
 dyndt dach en nacht **D**at pēp
 repael en groet gebot deser
 wet is **D**u salte mynē de hē
 toe wete want hi by synre
 moegentheit dy geschappē
 heeft got toe wettē want hi
 by synre wijsheit dy geleert
 heeft **D**y vstant vlichtende
 want hi by synre guetheit
 hem seluē voutmoediget heft
 en dy gemaect en vloist heeft
Not alle dynre **h**erten
 dat is wt alle dynē wille en
 wt alle dynē ziele dat is wt
 dynē synlickē begerte **D**ie be
 roert wort bidē wille en wt
 al dynre gedachte dat is wt
 alle dynē vstande en wt alle
 dynē trachte toe wettē om
 daer wt guede werckē toe
 doen myet slappheit mer vier
 richlick oft manlic **D**an volch
 ter nae **E**n dynē enē naeste
 gelick dy seluē dat is myt
 sulker begerte gelick di seluē

toe wettē tot gracie in deser
 tyt en tot glorie in der toe com
 meder tyt **I**tem vort soe wer
 de wy bider ontfermhertighe
 samaritāe oir geleert ontfer
 herticheit toe doen onse enē
 naeste **D**aer toe vmaent vus
 oir **A**ugustinus aldus **D**y die
 wile dat wy in dyt leuē sy soe
 laet ons onderlynge onse lastē
 dragē op dat wy comē moeghe
 tottē leuē dat wilcke alle last
 dervende is **D**at amboch der
 mynē is malsanderē last toe
 dragē **D**aer om laet ons hē
 bewisen des crancheit wy dra
 gē wille dat goen dat wi willo
 soldē vā hē ons bewesen toe
 werde **D**it soe is toe dencke
 dat geyn mysche en is hi en
 mach wael eenich guet in hē
 hebē dat wilcke du nyet en heb
 ste al ist oir dattet vborghē sy
 in wilckē hy sonder twifel ba
 uē di syn mach **E**n alsoe **G**re
 gorius seint **I**st soe dat die myn
 selche merckt dat ongerief of
 ongemack dat ander mysche
 van hem dragē **D**oe draget
 hy toe lichter dat goen dat hi
 lydet van eyne anderē **D**aer
 om sullē wy dyt aemerckē
 en onse enē naeste gebreckē
 crancheidē en laeste hyd suem
 lickē en willickē om gatz wille
 dragē **I**ntelmus seint **I**ck meyne
 meer dat toe hape is die behal
 demisse des goens die luttel guetz

Wat weerē wy
int licham

dnet en gonschij is dē wercke
van anderē mīschē Dan des
goens die voel dnet en benyde
de is En weder seit hi die mī
ne die vghaderende en leuen
de makende is alle die ledē
der kerckē als sy siet dat wi
ons vblidē van eyne ander
val ter stont soe snyde sy ons
af vande licham der heiliger
kerckē En helst daer om en
syn wy niet droessich vā onse
en eue mīschē val want wy
af gesnede syn vā dē licham
+ **S**onder twyuel wy solde n
droene syn want alsoe lange
is dat lyt droene alst inden
licham is **M**er ist af gesnede
soe en machyt noch droene sy
noch geuoelē **W**t desen dese
dan soe machyt eyn mīschē
in sich vspīnē en merckē oft
hi een lyt xpi is **M**ē by den
olīe en wyne die die samari
taen stortende in dē wonden
des cranckē gewondē mā
Doe wort geleert woe dat
d mē meesterē en genesen
sal die arme smiderē die
myt sundē in oere zielē ge
wont sy **E**n tot penitencie
comē in die wilcke mē storte
sal ohe suethick en ontfer
hertelick die troestynge en
ghenade gelouende **E**n ont
dē wyne die sterpelicke straf
fende en berispēde en tot
sterper penitencie vmanē

de als vastē dat licham onstic
En daer om en sal geyne ohe
synē sonder wy noch wy
sonder ohe **D**aer af spieet
sē **G**regori⁹ aldus die sacht
tijt is toe menigē mytter
strenghēit **W**t beide is toe
mackē ey meginge op dat
die onder satē myt groter
strangheyt niet en vswa
rē noch myt seer grote ghe
dertierenheit niet en wer
de ontvondē **G**ebet
Here **I**hu xpc bewaert
ons neder dadelende vader
contemplatie totter wercke
lichheit **O**p dat wi niet en val
lē onder die mordenerē die
apetite der spīnē noch beu
net en werde vande ghyfte
der gracie noch gewont in
natuerlickē ghaue **D**ie prie
ster en die diaken toe welken
die ouste en nederste po:te
d redenē en moit niet neder
dale dē seluē wech cōsenterē
de in die sūde mer dat si op
waertz moete clymē **E**n die
samaritanē toe wetke die gra
tie d'vkiepynge die moit oē
ghenakē die wondē d' sūden
vbynde **I**n stortende ohe ha
pe d' ghenade en vreesē d' recht
nīdicheit **E**n dat hy ons legh
vā **O**p die beeste ordinerende
die redelicheit bānē die sūne
licheit leydende ons in den
staet in aemerckynge d' sūne

en op den anderē dach d' ver-
risemisse ons gene twe pēn-
ghe toe wette die stoele der ziele
en des lichams **Ame**

Van Maria magdalena
wie sy was en oer bekeerms-
se en penetencie **Dat wij capitt**

In dese tyde soe wa-
ren mit lant vā
iudeen twe gesl-
en eyne broeder

toe wette **Maria magdalena**
en martha **Jnd** oer broder die
genoemt was lazarus. Dese sus-
terē en broder warē wt
comclike geslecht gebaren
Die vader van desen drie k-
dere die was genaemt sirus
en was here en hertoch van
voel stede en lande liggende
lanx die zee in syrien. En oer
moder die was genoemt em-
maria. Dese maria en martha

boerde nae oers moderē
dout vnr oer eerfmissē twe
plactschē toe wette dat sloet
of casteel genoemt magdalu
daer maria nae genoemt
was en oit noch is liggende
twe mylken vā genazareth
En ey casteel genoemt betha-
nie liggende by iherusalē en
eyn guet deel vander stadt
vande stat vā iherusalē **Lazarus**
die gaf hē tot ridderfchap **Jnd**
Maria gaf oer tot alle werlt-
telicke genoechtē en lustē soe
dat sy mytte vnr ey sunderfche

genoemt en ghepalde was **Mart**
tha die gaf oer tot alle doctde
like werckē en totte regimēte
van verre alder guede oer-
woen stat tot bethamē lalde
de. Doe dat gebūde **Jhus** voel
tytz tot oere huyse gheherbercht
en ontfangē was **Isidorus** seit
woe dat op ey tyt als maria
tot die stat vā iherlm toe betha-
nie tot martha weder toe huyse
getome was. En martha oer
suster oer van dāse en werlt-
like blytscopē die sy hanteerde
berespt hadde en oer voel vā
der pyne der helle en glorien
des ewigē leuens vclaerende
en seggende. Dat sy dē oūsten
en schoenste comick alleyn my-
nē solde. En als maria tot dē
wordē gehoer geuēde was vra-
gende. Of dat tyberius die kei-
ser were. Doe antwaerde mar-
tha daer op dat die comick
daer sy affspreekende was.
Comick en hē was banē alle
comickē **Jnd** dat syn rick dūgeut
kelicke ewich was duerende
en vclaerende mit eynde. Dattet
Jhus was die gatz soen **Jnd**
woe dat hi vander repure ma-
get **Maria** gebaere was en
getome hier op der eerde om
dat myschelike geslecht toe v-
loesse van dē ewigē dout. En
myt dese soe begaen **Maria**
ey mānere vā berou toe tryge
begerende **Jhim** toe sien. En ond-

dyt spreke soe is Lazarus myt
synē ryddere en lude vā busse
toe hys getome brenfende
myt hē alle sprekende dē ge
būdde Ihm En als Ihus mit
hys getome was soe heuet
hy Maria myt synē barm
hertige oge aengesien ghadt
in soe daniger manere dat
sy in een cammer getrede is
Daer sy vā groete rouwe alle
die nacht myt weene hant ge
slage en oer haer toe trecke
an gebracht heeft ghadt En
soe ghynd martha tot maria
om oer toe segge dat die heer
der herē getome was En sy
vant maria in soe danigen
berouwe vā sūde dat sy mar
tha in oer penitencie het bliue
Tot deser vze soe qua tot Ihm
een vā dē phariseen wonēde
tot bethanie genoemt symon
die lazarishe dē wilke Ihus
vā lazariē genesē en gereymcht
hadde

+ **daes** En hy heuet Ihm genoet dat hy
des anderē myt hem ette solde
ind als die gebūdde Ihus tot
symon hys ter tafelē sadt
Doe heeft maria vstaen dat
Ihus daer was En sy heuet en
busse gemact en genolt myt cos
telike alabaster en waelruke
de salue in manere vā ohe seer
voelende En als maria myt
gholicker myne ontstecke was
is vā achter by Ihus voeten

ter eerde genallē seer hertel
ke vā rouwe oere sūde we
de in sulcker manere dat sy
myt oere aūloedige tranē
die gebūdde vout Ihu naet
gemact en gewasche heeft
wt wilke wael scheut die
groetheit oers rouwe want
sy soe voel tranē storten dat
Ihus waete daer mede ge
wasche mochte werde En al
soe naet gemact synde soe he
uet sy die gebūdde vout we
der myt oere hare gedroecht
getusset my lēke en weder ge
tusset En sy heuet sy naeder
hant myt die costelike salue
gesaluet soe dat vā dē roke
der salue al dat hys vult
wart Als dese symon weert
vā dē hysse dyt spende was
soe sprack hy in hē selne Dese
mā toe wette Ihus waer hy
eyn pphete hy solde omerē w
wetē wat wyf dat dyt is wat
it is eyn sūdershe hy en sol
de hem vā oer ald myt lēke
handele Die gebūdde en ont
fermhertige hē Ihus die alle
gedachte der mynsche wiste
Wolde tonē dat hy got was
en hane alle pphete En o symo
toe vwyne wt synē seluet
antwaert soe sprack hy tot
hē en seide symon ic heb dy
want toe seggen symo die
seide en antwaerde heue
meester segget Ihus seide hē

Daer syn ij sculdenare eynē
woekener schuldich gewest
die eyn was schuldich vyf **pēn**
en die ander **1** **En** die woekē
ner heeft sy beide quyt gēge
nē doe sy myet en hadde waer
mede toe betnellē **Wie** henet
hē daer om alre heffte of wie
is hem daer om meest schul
dich toe danckē en toe mynē
ymon die antwaerde hier
op en seide **Ick** vmoede den
hy meest quyt gēgeue heeft
Ihs antworde daer op seg
gen **Du** hebste wael **en** recht
geordelt **Dese** ij schuldener
ware toe wette **maria** schul
dich vyf hondert pēningen die
en symō **1** schuldich was wāt
hij hem vur eynē myuder
sunder kende **En** daer o was
maria schuldich meer toe my
nē want sy meer der quyt
schuldynge ontfangē hadde
ind daer om bewysde sy oic
Ihs meer mynlicker dienste
En mytē soe keerde hē **Ihs**
tot maria en seide aldus
Wetstu dyt wyf **Ick** byn in
dyn huys gecome en du en
hebste mynē voete geyn wa
ter gēgeue du en hebste my
voete nyet gewaschē **Mer**
dese die heeft my voete myt
oere tranē gewasschē ende
myt oere haer gedrocht oft
hy seggē wolde **Icht** is toe
rygē water mer nyet licht

romwyge tranē **Du** en hebste
my geyn cussen gēgeue mer
dese en henet nyet af gelaete
my voete toe cusschē **Du** en heb
ste mynē hoeft geynē ohe gē
geue mer dese heeft my voete
myt saluē gesaluet **En** daer
om seggē it dy oer sinde wer
de oer vlaete want sy gemyt seer
heuet **Toe** wette want sy vol
caritate is ind daer om die
mē my vlaet of vgenet die myt
mynst dat is hy heeft myn ca
ritate in hem **Recht** of hi seg
gē wolde **Alsoe** du symon doet
Dese vursede symon en had
de geyn oprechte myne tot got
noch tot synē naeste **Mer** hy
was ondancbaer en hoūdich
vā herte vordelende die salige
magdalena **Tegē** aldusdam
ge ondancbaerheit seit die hei
lige leere **Bernard** **ald** **Schick**
it in voel sonde gēuallē by al
soe solde it in voel ander sin
de gēuallē hebij en hadde my
die almoe gē gēdertierē heit
nyet bewaert **Ick** belyde en
it sal belyde en **hd** hadde my
die hē nyet geholpē my ziele
solde wonē in der hellē **Ende**
vozt seide die gebūdidē here
Ihs tot maria **Dyn** sinde
die werde dy vgeue toe wete
nyet alleij die scholt dynre
sinde **Mer** oit die pyne ende
dat myt groetheit oere my
nē en oers romvē **En** dyt hor
als

ende warē die goey die daer ter
tafelē gesettē warē. **D**oe sprackē
sy in hem seluē wie is dese die
oit die sundē v'geest. **E**n dat daer
om want sy wistē wael dat got
die hē alleyn macht hadde die
sundē toe v'laetē en sy en beken
dē noch myt dat **I**hū got was ^{vā}
en dat hi den m'ischē oer sundē
v'laetē mocht. **E**n myt desen soe
was die gebūdi de here **I**hū
tot maria seggende **D**yn ge
loue toe wetē dyn betrouwē
en lyape hebbende in my heeft
dy salich gemact. **E**n daer om
ganick in vrede dat is bhenen
de in gueder behuedemisse vā
meer toe sundigē. **W**ant du
biste als nu gesmert en behal
dē van dynē sundē dyn confa
ente die en sal dy voort meer
myt woestē weest voort wan
delende in vrede en guede doch
telickē werckē en rechtūdigē
werckē. **D**at suete wart was
daer om toe hore. **G**anck in
vrede woe geern mocht mā
dat hoerē hū woe volcome
lickē bekeerde sy sich voort aen
tot gade heilichlickē leuēde en
dē suetē hē. **I**hū en smre heū
moder volher telickē aēgaende
Die m'ische. **W**at sal ic ge
uoellē vā deser maria is sy
en apēbaer sunder sche oft o
tuyfch wif geweest. **A**en gesic
dat sy in die heilige ewangēhe
en oit mede van dē heiligen

leerers geset wort toe wese
en groete sunderliche geweest
toe syn. **S**criptura. **I**t is
prouelick by voel reden dat
maria geyn apenbaer of o
themeyn ontuyfch wif geweest
en is. **W**ant sy was tōnūt
lickē geslechte myt oere suster
Marttha groete heerlicheide
en ryedom besittēde alsoe
vur seit is. **D**ie wilckie lazarus
en marttha dat in mermer
geheugē en solde hebē son
derlyngē myt oer conuersa
tie in oere. **H**oerē huyse make
de. **D**it en wast oer vā genē
noedē myt armoede want
sy ryck was. **M**te seē **J**ohā schu
uet in synē ewāgēhe dat als
lazarus gestorue was doe wa
rē daer voel iode wt ihū
gecomē om maria van oer
broders doot toe troestē. **S**y
den wilckē toe v'staē is dat
sy vur eyn eersame ionfrou
we gerekent was want
hadde sy eyn heyt wif geweest
sy en solde sy myt sulcker wer
dicheit myt geuysentiert.
noch getrost hebē. **D**och die
suete moder gatz maria en
solde myt oer oit myt dacht
lyer om geguen hebē hadde
sy alsulckē geweest. **M**te die
heilige kerke en haldet oit
myt dat sy en sunderliche
gewest is gemeen noch in
geyn heilige scrystē noch in

antētelikē hystorie en werdet
 nyet beuonde. **M**er die heil
 ige kerk haldet sy vnr eyn
 stantvastige en waerachtige
 vrouwe synghende ald9 Crede
dū est magis soli marie veraci
Meer is toe geloue d' waer
 achtiger mariē alleyn dan der
 iode bedriechliker scare by
 dē wilckē bliet dattet een groet
 te geloeftike ~~ronfrou~~ ronfrou
 we was al hadde sy toe vorē
 houiditlike en nae der werlt
 geleest in sundē. **D**ie mysche
 segt my voort. **S**criptura
 wat vā deser maria dan toe
 geuolē is toe wete weē sy
 lichamelickē beuleet was
 myt oecuyshede oft nyet wāt
 sē marc ewā gelst seit dat
 xpus vij duuelē wt oer ge
 worpē heeft toe wettē. **D**ie
 vij dōit sundē daer oecuyf
 heit een af was. **I**n lucas
 seit dat eyn sinder sche was
 dat wilck vā die sunde
 der oecuyshheit schynut mest
 toe vstaen. **S**criptura
Aen dyt is dē meeste twifel
 want vā der heiliger kerk
 ken en yst nyet beslecht
 noch gedeter min eert woe
 wael nochtan dat die hei
 lige kercke den dienst vā
 maria magdalenā nyet
 haldende is als vā eynre
 maget. **M**er vā eynre
 wtuitare vrouwe soe dat
 wt den en oit wt schreffe

sompyger leerers als Gregori
 is schynē mach dat sy licham
 licken gesondiget hadde. **O**p
 die ander syde synutet dat sy
 nyet mytte werckē gesondiget
 hadde aumpts hocheit en
 edelheit oers statz en oere vri
 de. **E**n oit aumpts oere groe
 ter houidie. **D**oe dat sy een groet
 leeraer ghelikt by sē pauwel
 die aumpts synre houidie reyn
 bleef. **A**soe seit hi oit dat maria
 onbeuleet bleef vā mānē wāt
 sy wt houidie inemāt oers
 werdich en achtē. **I**n men vst
 oit bescreuē dat by dē ioden
 ey gewoent was dat die mech
 dē ter eerster tafelē myt en
 atē mer sy diende. **E**n alsoe dā
Ihus ter tafelē geseetē was
 indē huys vā martha tot betha
 mē soe en saet maria ter tafelē
 myt. **M**er oer suster martha
 seide aldus. **I**n seigt oer dat
 sy my help diene dat wilcke
 sy nyet geseit en soldē heb bē
 hadde maria geyn maget ge
 weest. **A**soe mach mē dan vā
 dese twe opinien halte die wilt
 ey heghelick wilt sonder eenige
 vmetelheit of weder sprekynge
 der heiliger leeraers. **D**iet toe
 mē want mē in allē twifelen
 en onsekerē dyngē meer schul
 dich is die mit beste oft mit myste
 quaet toe mterpreterē en toe
 haldē. **D**oe mach mē op dese leste
 opinie rustē toe wettē dat mā
 nyet lichamelickē myt mānē

gesundiget en heeft want al
yft dat sy een sonderse wort
geheint **Daer** **Ihu** die vij doet
sinde wtgeworpe heeft daer
die oncuysheit een af is **Dat**
marc me v staen dat sy myt co
sente in oetuylicheit gesondicht
heeft en myt mytte werken
En dat sy myt andere sinde
als hoer die gulsicheit en and
licheit en werltliche manere
vur en vmeerde sonderse
gerectent was **Myt** toe myn
wat daer af is inder waerh
dat is gade almechtich toe be
uelen **Want** al hadde maria
lichamelicke gesundiget dat
en waer nu geyn cleynheit
noch toe vmynderinge vere
werdicheit **Want** woe sy meer
re sonderse geweest is woe
got die he meerre myt oer toe
eere is **By** wees gracie sy soe
heilich geworden en soe hoech
like vheue is **Doe** dat sy een
spijfel va penitencie alle sin
dige mysche van gade de here
gegeue is **Belick** die suete mod
gades maria en spijfel der on
noselheit is wilcke onnoselheit
en penitencie die twee wege sy
om toe come te ewige leue **Van**
der penitencie deser saliger ma
ria magdalena spreect alte he
telick die heilige leerer se **Gre
gori** ald' seggende **Als** ic gedinc
ke vander penitencie va maria
soe bekeuet my meer toe wene
dan yt toe segge **Want** weret

die steene herte en solden die tra
nen van deser vrouwe myt
vromwe tot exempel va peni
tencie **By** aen merette wat sy
gedaen hadde en sy en wote
geyn manere halde va dat
goen dat sy doen wolde **Wort**
seit hi **Leert** myt wat romwe
dat sy berut die onder die sin
se oer myt en selamet toe we
nen **Mer** want sy aen sach
die tranen oere lechheit soe
hep sy om gewassche toe wer
de totter fonteyne va oetform
herticheit oer myt selamen
de vur die goen die werstoffe
En want sy oer selue swaer
like schaemde van byne soe
en waende sy geyn dynck toe
syn des sy oer scame solde va
bulte **Wort** sprekende van oer
re berneder hede seit die sol
ne **Gregori** **Wat** mernie wi
O broders die hede anders
toe syn dan en vuyr ind die
sinde anders dan roest **Doch**
sy heuet outstecke dat roest
der sinde want sy berut seer
myt den vuyr der mynen
Want alsoe voel toe meer
wort dat roest der sinde v
teert alsoe voel als dat herte
der sonderse bernede in den
vuyr der myne **||** **Mora
lizacie en Leernge**
Ey dyt sundige wif maria
gaende totte voete ons here
Ihu xpi wort beteckent en
heghelek psoe waerachtich

penitencie doende en romwich
synde van synen sinnede **Totte**
welcke vnu noede is dat gheht
hy got vtornt heeft myt sinnede
dat hy got alsoe diene myt pe
netencie **Want** die apostel pan
lus seit **Alsoe** hy v lede gegene
hebt toe diene der onreynicheit
en der boesheit alsoe geuet sy
nu toe diene der rechtnerdich
En alsoe heuet dyt romwich
ronf gedaen **Daer** af seit noch
die heilige leeraer **Gregorius** al
dus **myt** oere ofte had sy eert
sche dynge beghert **hij** daer om
weenede sy myt rouwe pene
tencie doende **Oer** haer hadde
sy gegene tot vtierninge oers
aensidich mer daer **mede** teghe
droeghet sy oer tranen daer me
de **myt** oere monde hadde sy
houdinge dynge gespracke mer
daer tegen heeft sy myt oere
monde getussset die voute des
heren **En** daer om alsoe voel
quader genochte alsy in oere
selue gehadt heuet alsoe voel
offer hande daer teghe heuet
sy in oer genonde **Hy** bekeer
de totte getael der dochde dat
getael oere sinnede op dat dat
goen al gheheel gade diene sol
de in penetencie dat wilcke gade
vsmact hadde in sinnede **En**
soe heb hy wt dese woe da
mely sy sal die penetencie **Want**
in dat goen daer neman in
sindiget in dat selue by con
trarie sal hy penetencie doe **Toc**

metē hebdi gesindiget toe voel
toe dryncke soe doit penetē
cie van dranch abstinere de
Hebdi leckerho getē of toe voel
soe vastet of ettet snode spise
Ind des gelijcs soe doet van
andere sunden **Aen** meret
nu **Om**ysche dese maria en
oer groete deuocie en dyncke
daer op alle meerrende **Ac**
meret ont onse heren **Ihy** woe
ghedertierliche hy sy ontfact
En woe hy oer laet doen aen
hem al dat sy wil **Hy** kende
oere groete rouwe en oer
groete myne tot hem waert
die wtte hemel gecome **Om** ^{was}
die sindige mysche salich toe make
die wilcke hy myt en vsmact
want om oere wille is hy
mysche geworden **Daer** om en
laet ons myt doen als die on
dancker symon dede die **Ihus**
van lazariē genesen hadde en
myt geloefde dat **Ihus** em
phet was **Mer** laet ons doe
als die heilige **Gregorius** leert
seggende ald **It** is noit als
wy sunders syen dat wi dan
ons selue eerste beweene in
oere ellende wat of wi hebē
in dat selue gebrekecht gewest
of wy moeghe daer in vallen
Hy desen **symon** phari
ze die qualike genoelende
was vā xpo en ont van deser
maria soe wort beteickent
die ypocryt die in valscher

rechtvuldichheit vmetelick is en
mynsche vsmadende is **W**ant
ghelick alsoe die selue **Gregor**
seit **W**arachtige rechtnerdic
heit heuet medelyde **W**er val
sche rechtvuldichheit heeft v on
werdichheit **E**n **G**ebet

Guede **I**hu hape der goen
re die penitentie doe die op
doende ey teucke der gueder
tierenheit genade der sūde
gegeue hebste **M**aria der sū
derssen weenede tot dynē voe
te die nettende myt tranē dro
gende mytē haer en cussen
de mytē hupē **O**ntfermhert
tigh **I**hu en vsmact myt my
sundige mynsche neder gewor
pē ten voete dynre gueder
tierenheit die nettende mytē
tranē des mwendige berou
wes cussende mytē hupē en
des deuote gebets **E**n doet
my hoere dyn styme vol gūe
dertierenheide suetticheide en
ontfermherticheide die **M**aria
magdalena vdiende toe hor
en **O**p dat my vgeue werde
alle my sūde an myt dynre
gracie en oerre vdiende **A**me

Wan die ledichheit en inwendi
ge beschouwinge vā maria
magdalena en die sordhuol
dich vā martha **D**at lvin en

Ier nae **G**
Hop eyn tyt soe is
Ihus in en casteel
dat is weder in bethaniē en
ten huysē vā martha en maria

gecome **D**aer die gebūde
gast **I**hus vā martha ende
maria oer suster vrientliche
ontfangē is geweest **E**n martha
arbeide en was naerstich
om die spise toe bereyde mer
Maria was ledich om neer
stelick en vierichlic dē sueten
herē aen toe merckē en syne
worden toe horen **M**artha
stonde en was neerstich dīn
toe spise myt lichamelickē voet
sel **W**er maria sat neder om
vā **I**hu gespyst toe syn myt
geestelickē voetsel **E**n als **I**hus
neder gesetē was geweest soe
is oer maria als vā dē rege
mente vā dē huse oer myt on
wyndende by **I**hus voete nē
gesetē syn **M**yschelicke for
me en suete aengesichte wt
wendelickē aenschouwende
En syn suete waerde aen hor
ende en mwendelickē v bly
dende **E**n myt anders e dach
te sy dan op die suetticheit sy
re waerde oer oeffenēde i dat
schouwende leue **W**er mar
tha was seer becomert i dat
werkende leue staende ver
moyt mē arbeit des huys
wercks **E**n had oer wat toe
lyde dat maria ledich sat en
dat **I**hus oer dat alsoe ghelien
de soe heeft sy oer des mylick
betlaget tot **I**him seggende al
dus **D**e gy en merct off en
achtet myt dat maria myn

suster my alleyn laet arbeiden
 en dienē inden huysē segt doch
 oer dat sy my toe hulpe come
 Die gebēdide **Ihus** bekēnē dē
 die inwendige gedachte vā
 maria jnd dat sy nyet meer
 om eenige certse dymgen
 becomert en wolde wesen
Mer alleyn wtūcarē hadde dat
 goen dat ewich was **Ihus** he
 net sy ontschuldiget en tot
Martha vryntelickē geseit
 aldus **Martha** martha du
 byste seer sochtuoldich in voel
 sake dy seluē vstōrende Dat
 seide **Ihus** daer om want die
 werckē des werckende leuē
 die mackē groet sochtuoldich
 en vstōrtheit des hertē en
 due wille vstōrmge Doe seide
Ihus vort **Syn** dynck is vā
 noedē toe wettē gade altyt
 aen toe hangē of vā noeden
 is emcheide des hertē Want
 by dē schouwende leuē aen
 hanget dat herte gade die
 sympelek een is ghelick ter
 tōtrariē die mynsche becomert
 synde myt wtwendigē dyn
 gē Die wort vstroit mē ziele
 dat wilcke maria al wt oer
 gesettē **Ihin** alleyn sueckende ^{lydt}
 en mynē Doe seide hy maria
 henet dat beste deel vā caren
 dat wilck oer nyet af gena
 mē en sal werdē **Augustyn**
 seit hier af Die hē heeft mar
 tha geant wort vnr maria

En die tot eyne richter was
 geroepē die is maria vnr
 spracker gewordē **Martha**
 was sochtuoldich woe sy dē
 herē voedē solde maria woe
 sy vā dē here genoet solde
 werden **Die** mysche **Dat**
 leuē van martha en was
 dat **Ihin** nyet beheghelickā
Scriptura **En** trouwē iact
 want gy sult wettē dat by
 dat leuē van desen ionfrou
 wē soe synt beteckent twe
 manerē van leuē Dat een
 is dat werckende leuē en dat
 wort beteckent by dat leuē
 van martha **En** dat ander
 is dat schouwende leuē en
 dyt leuē wort beteckent
 by **Maria** die dat schouwē
 de leuē aen genamē hadde
Int werckende leuē soe sy
 voel vdienske toe wettē int
 volbrengē die vñ werckē
 der ontfermherticheit beide
 lichamelickē en geistelickē
 in ander mysche toe leerē
 en in oeffeningē vā allē wt
 wendige dochdē **Mer** i dyt
 leuē syn voel sorgen gelegen
 myt vkerē inder werlt en
 onder die mysche daer bi dat
 yt hert vstroit en gedeilt wort
 dat wilcke int schouwende
 leuē nyet vōndē en wort
 want yt sekere en sueter
 is **Daer** om seide onse lieue
 hē **Ihus** dattet maria nyet
 af genamē en sal werden

want sy hadde verac dat
welcke ewilike bliuen sal
want yt wort hier begoen
en **E**n mit ander leue hier
nae wordet volbracht als
me got sal sien van ansicht
tot aensicht die nu alleyn
gesien wort als doer een
doncker cleyt **E**n dyt leue
heit onse he **I**hus dat beste
deel toe syn nyet toe vstaen
daer by dattet deel van **m**
martha quaet is mer guet
mer dat deel van maria is
beter **D**yt schonwende le
ue is gelegte in lesen en de
noetelike aen toe dyncke
die wet gades en heilige
screyft heymelike bede die
suetticheit des hemelsche
lantz mytte engelc vursma
ke **M**itter begerte got al
ley toe aenhangen alle eert
sche dynge wter herte doe
en alsoe voel alst moghe
is dat herte myt gotiwer
enicheit **E**n alre berent toe
syn om van gade geordelt
toe **s**u werden en ander
mysche vnyrichlike totter
myne gades toe vwicken
Tot desen schonwende le
ue en is nyemant bequa
me om dat aen toe nemē
Ten sy dat hi eerste wael
geoeffent sy mit werken
leue toe wette in oeffen
ge der doeteliker wer
ke van ontmoe dicheit ge

hoersamheit guedertiereit
brengende des eygen willen
en in rechter lidenheit **E**n
sovulle ist geordelt toe gien
nu totte werckende leue nu
totte schonwende leue in tyde
en in stede nae eysschende is
Dat gebot des vuste of noet
der braederliker myne **H**ier
af spreect **A**ugustinus **D**ie
myne suetket heilige ledicheit
mer die noet der myne soet
rechtidige onledicheit
Moralizatie van martha
Al ist dat die historie van dit
ewangelij van moder gatz ma
nyet en spreect nochtan wor
det gelesen inder fesse oere
opuaert ten hemel **W**at sy
is dat tassel daer got in gien
me is want sy sonderlynghe i
oer gehadt heeft dat leue en
officie deser twe gesusteren ma
tha en maria **D**at tassel is
gewest oer heilige licham
in welcke **I**hus gecome is in
synre heiliger ontfendicmisse
En soe henet sy hem ontfan
ge inder herberge oer mede
delike lichams lud **A**lsoe is
sy gewest **M**artha in de wer
kende leue toe wete in besort
liede oer gebu dide kintdes
Ihu alle die wercke v ontfen
herticheit en guedertiereit
in he volbrengende **E**n maria
magdalena is sy gewest mit
schonwende leue en in ledich

oere gothicker cōtemplatiē in
 aen hozen der engelē gades
En oit seluē tot oer sprecken
 de iud sy oit myt hem sprec
 kende **E**n anlegghede en bewa
 rende in oere herte alle dat
 goen dat sy vā oere soe **L**yn
 sach en hoerde **E**n daer om
 als die alre volcomēste in dese
 leuē soe heeft sy dat alre beste
 deel vāre toe wete in gracie
 en in glorie **E**erst in gracie in
 dyt leuē myt aānloedichheit
 vā allē dochden int wilcken
 oer myemāt gelic en is noch
 syn en sal neest got **M**ē i glorie
 heeft sy dat beste deel vāren
 want maest dē thpōe der mogē
 heit gades en is myemāt in dē
 hemel soe hoege vlyenē **W**āt
 sy is vlyenē haue allē thoren
 der engelē **E**n dyt alre beste
 deel en sal oer myemāt of
 nāmermer af genamē wde
Hier af sprec **A**ugustinus **A**ldo
 O gloriose maget tot deser glo
 rie bistu op genoert soe dattu
 mit alre hoechste myt hoeffer
 en hebste **D**u dē vūste cōmick
 du die haue gāende bist der
 engelē weridichheit vlyenē bist
 totter bf besittinge des vūste
 cōmex xpe **G**ebet
Here **I**hu die om ons bist
 gecomē in dē vleisch by veenighe
 der gothicker en der nūsche
 heker natuerē beroert moit
 werde die bynēste dynre ont

feruulherticheit aū my dūne
 onwerdige dynresche en schul
 dige sunder **A**ūmyt den geloe
 ue vdiēte der goenre die dy
 ontfange **H**ebē heeft in die her
 berige des ionsterlickē lichams
En die dyn waerde bewaere
 de anlegghende in oere herte
 toe wette dynre alre gader
 tiēenste moeder soe comt in
 myn herte by in stortinge der
 gracie **O**p dat ic gemē dynck
 en myne sonder dy noch en suet
 ke noch en begeere toe dyn
 kē **M**er du allen wilt syn my
 haeye en my werck sy vur
 digebēt **O**p dat ic hier vur **T**moit
 smake die suetticheit dynre
 vtrouwinghe **A**mē **V**an
 dat vroukē samariē en dat
 lant van samariē en oere
 sette **D**at lxx capittel
Alsche dat lant vā
 galilee en iudeen
 soe leit dat lant vā
 samariē **D**ese lude vā sama
 riē warē af gesnede vander
 ioetscher wet **I**n dyt lant vā
 samariē soe was eyn stat ge
 legen genant sichem of die wil
 ke naeder hant genoemt is
 geweest neapolis en is gelegē
 xiiij dūtscher myle noortwart
 vā iherlm **B**uttē dese stat soe
 hadde daer toe vorē iacob die
 patriarch een deel lantz gecocht
 vā dē cōmick vā sichem ge
 noemt einor **E**n alsoe iacob

ern deel tutz myt synē kyndere
en huyfgesyne daer wonende
was **Doe** hadde hy daer enne
~~put~~ put doe mackē die lange
iare daer nae genoemt was
iacobs putte oft fonteyne staē
de aen die suytside van der stat
sichem in den tyde **Als** die qua
de iode murrerende ware
dat **Ihus** meer discipulē tot hē
genamē hadde dan sē **Johāns**
baptista **En** dat hy by synen
discipulē oic doepende was
soe wolde hy wt indeen vtrek
kē nae gahleu **R**

En alsoe hi doer dat lant
van samariē treckende was
en by die stat sichem gecome
was en enns deels vande ar
beit des reisens en hutte van
der sonē vlyttet en vmoit was
Doe is hy op desen putte van
iacob ghaen sytte om toe rustē
en om toe leere als daer toe
bequaem plaetse synde **En** ijt
was als doe ter vj vze naeder
sonē op ghaick wt dese soe is
mael daer toe merckē woe
dat **Ihus** eyn volcomē mīsche
was want hi was moede gelic
eyne ander mīsche **Die mīsche**
1) **Hadde** **Ihus** an hē alle gebre
kē van crancheide die die mī
sche gemeenlickē hebij **Scryp**
2) **Ihus** xpus sonder aen toe ne
mē eenige sunde **Heest** aen ge
namē gehadt alle gebreken
en crancheide die dē mīschen

gemeyn syn **Als** honger en
dorst droefheit en angst van
herte kelde hyste moithet sla
pē scrijpen en deser gelickē op
dat hy ons van sunde solde
vloesen **En** xpus als mīsche
die heeft in de crancheiden
gelick ander mīsche om onse
wyl wiillē lijde honger dorst
Hy heeft oic willē tonē sy got
liche mogentheit **dese** dat hy
dese syn passie en crancheiden
heeft aen die eyn syde mogen
stellen als hy gewilt **Gelick**
yt schynē mach by dat goen
dat hi in gesonde licham xl
dage en xl nachte was vas
tende sonder ete en drynckē
En als die gebūde lieue soe
ghades op dē putte was sytte
de **Doe** ware syn discipulen
nider stede sichem gegaen
om spise toe cope **En** als allen
by den put gesette heft soe
quaem op dē putte oft fontey
en vronkē vā samariē om wa
water toe putte **En** die guede
Ihus heeft voel sprakē myt
oer gehadt en soe was hi tot
oer seggende **Wyf** gene dryn
ken **Dyt** vronkē vā samariē
bekēne **Ihin** in synē cleede
dat hy vanden ioetsche geslech
te was heeft weder tot hē ge
seit **Woe** coemet dyt daer du
biste een jode dattu van my
drynckē eysses want die io
dē en samaritane maelcandē

myet en gebynckē toe wettē in
eenich gemeenscop oft dyenste
want die iode warē hē abstine
rende toe eete oft toe drynckē
enighe spise of dranch der samari
tanē gelic sy ont noch myet en etē
of en drynckē ten huyse vande
kerste **Die** gebindide **Ihus** heeft
weder tot desen wyf geseit al
dus **waer** dattu die ganc gatz
bekendes wie hi is die van dy
drynckē geeycht heeft **Du** soldes
licht van hem alle bore begert
heby dat hi dy leuēde watter
geue wolde **Dyt** vroukē seide
weder tot **Ihus** here moe sol
de gy my water moegē geue
wanttu myet en hebbes waer
mede toe putte **En** die put is
seer diep waer heues du dan
leuendige watter **Idi** groter
oft meere dan onse vader in
gewest is die ons desen putte
achter gelate heeft **Hy** en sy
kynder en syn scape en beeste
plagē wt desen putte toe dryt
kē **Ihus** heuet dē wyf weder
geantwoort seggende **Alle** die
goen die wt desen put drynck
kē die trefē weder dorste **mer**
soe wie dat dryncket vande
watter dat it hem geue sal
toe wete wter gracie des heil
gē geests **Want** die myne die
heilgē geests blusscet die my
ne der werlt **Augustin** seit
Soe wie dat dryncket vande
bloede des paradys daer vā
eyn dropel meerder is dan
die zee soe wort in hē gelhecht
geblusscet alle dē dorst deser

redoet

werlt den en sal nimmermer
noch toe gpenre tyt mer dorst
tē **Want** dat watter dat it
hē geue sal dat sal in hē wer
dē eyn spruygende fonteyn
in dat ewige leuē **Dyt** vrou
ken heuet weder tot **Ihus**
geseit en solde my dan voort
myet meer geyn noit syn o
tot deser fonteynē om water
toe comē **Ihus** heeft weder
om tot oer geseit **Ganc** en
haelt dyne mā en comet myt
hem al hier **Dat** vroukē heeft
weder tot **Ihus** geseit ghedat
dat sy geyne man en hadde
En **Ihus** dyt horende seide
weder dat sy die waerheit
seide **En** hi seide voort tot oer
Du hebste vyf māne ghedat
en dē du nu hebste dat en is
dyu getronde man myet dat
welck dat vroukē ghehoert
heuet soe was sy seggende
Here ic sie dattu een aplyet
biste **Recht** of hi seggē wolde
want gy segget my dat goe
dat nyemant en weet ende
heymelickē is **Idus** merck
it dat gy gotlicke wetescoop
nu hebt **En** daer om wilt
my doch ey dynck seggen
Toe wettē welcke die bequa
ste plaetse oft stede is om
got aen toe beden **Die** my
sche **waer** om vraechden
sy dat **Scriptura** **Ick**
wilt dy seggē **Die** ioden en
en die samaritāen die wa
rē hier in twe drachtich en

van v'scheide opinnen **Wat**
die iode seide dat mē schul
dich was got almēchtich toe
aenbede en toe biddē inden
tempel tot iherlm getimert
wylen eer by salomō optē
berch moria **En** die samari
tanē seide dat mē got schul
dich was toe aenbede optē
berch garryzim liggende
by der stat van sichem ter
rechtter syde **Doe** al daer die
vur vaderē gade plāgē toe
aenbede en sacrificie toe doe
En als **Ihūs** die vragē van
dat vroukē gehort heeft ge
hadt soe heeft hy tot oer ge
seit **Wyf** geloest my die tyt
sal comē dat gy noch in dese
berch sichem noch in iherlm
gade dē vader aenbede en
sult **En** samaritanē aenbedet
dat gy myt en bekennt **Mer**
wy toe wetē dat iocelsche ge
slecht aenbede den wy bekē
nē **Want** die salicheit wittē
ioden geslecht is **Mer** die
vre ys comē en sy is nu dat
die waerachtige gods aen
bedē als kynderē gades got
dē vader aenbede sullē miten
geest en inder waerheit recht
of seggē woldē **Got** is auer
al geheel en onge delet hy is
en puer geest myt besken
noch obēnangē in enigē stede
Hy begert alle en reyn ont
moedich denoet en geestelick

herte **Die** bergē oft plaetsen
en mackē dē mysche myt inwe
delick inich mer sy tempel is
en puer herte en alsoe hy in
allē stede is **Soe** alsoe wilt hy in
allē stede aen gebedet syn **Daer**
om seit **ap̄let** **O** my ziel gebi
dyet dē herē in allē stede syn
re heer scopie **En** als dat vrou
kē dyt hoerde soe seide sy **Ik**
weet dat **Messias** comē is die
xpus geseit wort ind als hy
comē sal soe sal hy ons alle
dynck kēnelic makē **Ihūs**
die seide weder tot oer **Ik** bīt
die myt dy nu spreek **En** myt
dē soe quamē tot ihm sy disci
pule myt spysē en sy vwon
derde hē dat **Ihūs** mytē wyne
was sprekende nochtans soe
en vraelde nyemāt vā hem
ludē wat vragestu of spreek
stu mytē wyne **Dy** v wonder
dē seit **Crisostimus** syn aūnloc
dige sachmoedicheit en oitmo
dicheit dat hy spreekē wolde
tot soe armē en vrendē wyfke
En dat wyfke is vā daen ge
gaen inder stat oer truke
daer by den putte latende en
sy heeft tottē ludē van der stat
gesett aldus **Coemēt** en besiet
den **man** die my al geseit
heeft dat ik ye gedaen heb en
ist xpus myt toe wetē dē wy
vberde **Coemēt** en besiet en sy
synt witter stat tot ihm geto
mē **En** bynē desen soe hebben

die discipule **Ihū** gebede dat
hy wat ete wolde seggende mens-
ter ettet **Ihū** heeft hē inden
weder geset **Ick** heb eyn spij-
se toe ette die gy niet en weet
Of hy segge wolde **En** ander
spijse toe wette die bekieringe
deser sghelomiger samaritane
belieft my voel meer dan die
spijse die gy my brenget **En**
als die discipule dat hoerden
soe sprackē sy onderlinge oft
hē nemāt eynge spijse gebruyt
mocht hebē **Ihū** heeft weder
tot hem lude geset **My** spijse
is dat ic volbrengē syne wil-
le die my gesent heeft om syne
werck toe volbrengē **Of** hy
segge wolde **Dat** is my spijse
en voetsel en my sterckheit dat
ic niet achtende lichamelick
gemack: doen mach dē wille
myns vaders om toe volbre-
gē dat goen dat ic weet syne
wille toe syn in die bekieringe
en salichheit der myschē die
wytt dat alle myschē salich
werde **Dort** seide **Ihū** **En** seg-
dy niet dat bynē mer ~~makemede~~
dē oest oft bouwe syn sal **Dyt**
seide **Ihū** om toe wille sprec-
kē van eynē geestelickē oest seg-
gende aldus **Niet** ic seg v heeft
op v offe toe wete inwendich
en niet die lande of contrē
Want sy synt wit om toe oestē
dat is toe vstaen **Die** myschē
sy myt ijnheit daer en bequāc

tot eynē geestelickē oestē om
in my toe gelonē **Doe** volchter
nae die maeyt die sal loen ont-
faen en syn vrucht vgnederē
in dat ewige leue **Op** dat saey-
er en die maeyer hē toe same-
sullē moegē vblude **Die** my-
sche **Maer** om seit **Ihū** dese
ghelckemisse **Scriptura** **Die**
gebūdde **Ihū** die wolde dat
syn discipule merckē en vstaen
soldē **Dat** dese samaritane
alle ripe en bereit wāre om
toe gelonē in hē en synre disci-
pule predicatē **En** daer om
seide **Ihū** vort **It** is ey waer
wort datter onderset is tus-
sche den saeyer en den maeyer
Ick heb v gesent toe maeyen
dat gy niet gearbeit en hebt
want die gracie gatz die be-
reit dē mynsche totte gelonē
En die predicatē die maeyē
dat is sy brengē dē mysche
totte gelonē **Jnd** ~~die predicatē~~
dat is totte werckē des gelonē
Anders seit hy die hebē gear-
beit en gy sydt in oere stede
getomē toe wete in die stede
der wphete **Die** vore dat wort gatz
gesaeyt en vā hē geppheteert
hebē **En** wt desen en dat goe
dattet vroukē geset hadde te wete dat ihs
dat sy gedaen hadde **Doe** hebē ^{oer alle ghelacht}
voel samaritane in **ihū** ge-
loeft **Jnd** die lude vander stat
die hebē **Ihū** gebede dat hy
by hē lude blyuē wolde **Op**

dat sy voordere **h** vā hē geleert
mochtē werde. **E**n **I**hūs is by
hē lude gebleue twee dage ind
nae dē soe hebij noch veel meer
mīschē in hem geloeft gheladt
om synre sermonē wille wāt
nye mīsche alsoe gesprackē
en heeft. **E**n sy seide dē vū sei
dē wyfke dat sy om oere sprac
kē wille nyet geloeft en had
dē in xpo. **M**er want sy selue
syn warde ghehoert hadden
setghe aldus. **W**y wette dat hi
is behalder der werlt en daer
nae gynck **I**hūs van daer
in galileen. **D**ie mīsche. **I**ck
hoer soe veel van dese sama
ritanen wilt my doch segghe
wat lude syn dat geweest en
wat is oer secte geweest. **S**ar
Ick wilt dy seggen. **I**nden tīde
dat die iode van dē comck vā
assiriē vronē syn geweest soe
heuet hy die iode vā dē rī ge
slechtē van israel die int lant
vā samaritane wonēde warē
vīaget en vdrēnē. **E**n heeft in
dat lant syns selues lude die
heidenē warē geplānt en ge
set. **O**m by dē dnt lant vā sa
maritane bewont toe werden.
En als dese heidenē in dnt lant
woude soe heuet got dese lude
wyllē plagē. **E**n heuet onder
hē luden veel lewē doe comen
die de lude al daer plagē wee
delickē toe vshorē en toe ver
slyndē. **E**n dnt heuet die comck

vīaemē en hy is toe rade ge
wordē. **D**at hy in dat lant em
van dē priesterē der iode ge
sant heuet om hē lude toe ond
wysen en toe lerē gade aluēch
tich toe aenbedē en die iocfsche
wet aen toe nemē. **D**ese priest
en predicaer heuet soe veel ge
daen dat dese samaritane aē
genaemē en gehalde hebij ge
hadt. **D**ie iocfsche wet soe veel
als vyf boeckē vā moyses en
iosue synē discipel inhaldende
warē bliuēde nochtans afga
de aenbedende. **E**n aldus wa
rē dese samaritane half heidē
en haelf iode. **D**oe dat die iode
dese samaritane vsmaden
als ketters haldende. **M**or
valizatie en meditatie

Merck hier. **O**m mīsche woe
dat **I**hūs alsoe **T**heophil^s seit
der mīsche salicheit hetende
is syn spisse tonende woe gro
te begerte hy heuet om onse
salicheit. **W**ant alsoe wy beger
lickē syn om toe ette alsoe is
hy begerlickē om ons salich
toe mackē. **E**n hier om offerē
wy gade geestelike spysse
soe wāneer wy by vūr comē
der graciē vā hē onschē onse
salicheit seggende. **H**ere dynē
wille geschie in der eerde als
in dē hemel. **M**ē aen merck
hier den suetē herē **I**hū roec
hy toe voit gaende is en seer
vmoit synde. **D**oe toemt hy se

eynde totte putte al daer op
 rustede **I**n wilcke hi ons ex
 empel gegene **h** heeft myet toe
 vlieden de arbeit vnr ander my
 selse salicheit **D**ut wille is hi
 aldus vmoent geweest en al sy
 leue is geweest arbeit en armo
 de **W**ant alsoe seit die **p**phet
 in syne psoen **I**ck byn arm en
 in arbeiden van mynre ionck
Jhe new mercket woe **J**hus
 aldus varbeit en hongerich
 suttē de is neder ter eerde sond
 ick lussche of ghemef en alsoe cttet
 hi myt syne discipule ghehe eyn
 ander armē mynsehe myet gae
 de tot grote herberge **E**n myet
 alleyn no mer op ander tyden
 gaende van den lant mit and
 soe heeft hi dut wyl gette suttē
 de neder mit velt by eyngien
 putte of water woe seer nocht
 an dat hi vmoent was **E**n
 daer om **O**mysehe hebt me
 delijde myt ihen aldus siende
 hem varbeit en voetmoedich
 en lichamelicke spysse ende
 dranch behouēde en gelick
 ander mysehe dat gebrucke
 de **D**aer af spreect se **A**ugus
 tinus aldus **H**y heeft honger
 gehad die alle mysehe voe
 dende is **H**y heuet dorst ge
 hadt die de fonteyne is der
 dorstiger **H**y is vmoit geweest
 van den wege die ons den
 wech gemact heuet totten
 hemel **G**ebet
Here **J**hu x^r ryck alder
 guede en gener alre aūnloc

dijske geuet my vmoit synde
 in de wege des leuens spysse
 en dranch **O**p dat vsaet wd
 van dy fonteyn des leuens
 en alre gracie vruytbaer
Verul milt my hert van
 der vruchtberheit dymre wad
 luste **O**p dattet vgeet alle
 dese wgenckelick dynge
Leuede broit dat wilck mi
 mermmer ontbreket **G**ene
 my dese geestelicke spysse
 op dat dymē wil doen moit
 in alle dynge **B**lene bi my
 twee dage soe dattu my dūest
 mynē en haldē die twee ge
 baede der mynē en dat ge
 loue beyd testamēte en den
 dach toe wette der glorien
 altyt by dy toe bleue **A**n

Wan des comicks soen die die
 kortse had **D**at hy comit

Is die gebū dide hē
Jhus wt dat lant
 van samarien in
 galileen en in dat dorp vā
 chana getome was **D**aer
 hi toe vorē van water wy
 gemact hadde soe is hi al
 daer eerlickē ontfangen
 geweest

En ten selue tyden soe quac
I tot **J**hus eyn cleyne comick
 toe wette ey smael heerscop
 pie hebbende in der Stadt
 van capharnaū eyn soent
 kē sieck en crack liggē
 de **E**n hi bat **J**hu dat hi
 myt hem wolde comē en

dat hy synē soen gesont wol
de machē **D**ie mysche
schynē dat dyt heerscop soe
sterck nyet en was mit geloe
ne als **Centurio** daer vorē
af geseit is want centurio
die geloefde dat die gebūde
Ihūs syn kynt myt ewen
warde gesont machē
Scriptura It is waer en
daer om straffe hē **Ihūs** vā
de gebreke syns geloefs wāt
hy syn twifelē herte wael
kēnēde was en seide albus
Gy lude en gelouet nyet gy
en siet groete teicken en wō
derē **D**yt heerscop was vbe
dēde en vwaht **Ihū** om toe
lande toe comē **G**ernē volle
haye en gelouē op hem stellē
de jud seide weder tot **Ihū**
Here wilt v doch haeste tot
myne soen tot comē eer dat
hy steruet want dat kynt
in synē wterste lach **Ihūs**
dyt merckende die seide wed
om tot hem **G**anck dy soen
die leeft **R**echt of hy seggen
wolde ganck du cranck vā
geloue en merckt wt desen
dat it macht hebbe an alle
Doe wael daer it in persoe
mynschelicke nyet en byn
als ander **E**n dyt hoerende
dat vurschreue heerscop soe
hy gelouich vā dat goen dat
hem **Ihūs** toe seide **E**n soe ghyck
hy toe huys wart sonder die

lichamelicke tegē waerdicheit
xpi gelouēde dat cracht en
macht in allē stede was om
toe **g**es genesen dat wilke
hy toe vorē nyet en geloefde
En daer om tot onser leere
soe en wolde **Ihūs** nyet gne
tot dē huys van dyt heerscop
myt synre hōndie **D**ie noch
bans ghyck tē huys vanden
oetmoe digē **Centurio** daer
toe nyet gebedē synde **W**at
is dat ander **g**esit **Gregori**
dan dat onse hōndie daer by
vslagē wort die in dē mysche
nyet en suetkē dat beelde
Daer nae dat sy gemaet syn
meer oer eer en ryckdomē
syn wy eereude **E**n als dyt
heerscop nae huys ghyck soe
quame hē syn knechtē en die
nare toe gemoete en seiden
hem dat syn soen noch leefde
En vrachde synē knechtē nae
die vze dattet kynt beghen
by toe comē en gesont gewor
den was **E**n sy seide hem dat
des vnrledē dages ter vij vze
die korse hem gelate had **E**n
wt dē soe heuet die vader be
kent dattet kynt op die selue
vze geweest is dat **Ihūs** tot
hem seide ganck dy soen
die leeft **E**n hy en syn gelyc
huysgesyne die syn gelouich
geworde **E**n dyt is dat ander
de teickē geweest dat **Ihūs**
gedaen heeft gelycht nae dat

vā dē kynde

ly wt indeen mit lant vā ga
leuen weder is gecome
amorphazie

Moralizatie

In dese kortse woort betent
kent die sundē want gelic die
goen die kortsielich is nu hute nu
calt en benende alsoe heuet die
sunder nu begerlicheit en oge
manierde liefde des vgencke
lickē gnetz en nu heeft hi vree
se daer af soe seit sē Augusti
dat twe dynghē al sunde ma
kende syn in dē mīschē toe
wecke vreesē en begerlicheit
die vreesē duet schonwē alle
dynghē die dē vleische suet syn
of der natuerē moeylic sy die
begeerlicheit duet begeren alle
dynghē die dē vleische suete syn
En nae desen twe dynghē sal
die sunder dubbel pyne hebē
in der hellē alsoe die apphet iob
seit want vā deser groter hyt
te sal hi gaen tottē caldē snee
water **N**te onder oghemacke
dat die kortsielich mīschē lydet
quaede smack in dē monde soe
dat hem suete dynghē bitter
dunckē en bitter dynghē siet
En in der manerē heeft oit
die mīschē in sundē leuende
den mont synre zielē onsmack
lick soe dat hi in geynē geeste
lickē dynghē smack en vyndet
Here Ihu x^e die **G**ebet
van dē lande des engelschē
loefs en behydynghē biste comē
in galileen als int om loeyen

deser werlt Want ic sîck by
betuert byder schoenheit der
tytlicker dynste en paer om
begynne toe sterue vmoent vā
betrernge **O**ntfermt v mîs
eer ic sterue die doet der sîndē
of des lichams of der hellē **O**p
dat ic by crachte dyns wortz
by oitmoedicheit der bychte
by vaste gebede goddyenstich
en exempel vloost moit werde
by dynre gracie van dē kort
sen des toe neygenē en sietē
der sîndē **N**ā dat ic niet vwo
nē en werde vā eeniger onge
ordineerde passie **A**mie

Nan vier parabolē die Ihus
geseyt heeft tottē volck en drie
tottē discipulē Dat hy caput

Eyn wile tyt hier
nae soe is die gebē
dide Ihus wtgegaen
op die cant vander zee en al
soe tot hem gecome was eyn
groete schare vā volck. **D**oe
is hy myt synē discipulē in
eyn schepke gaen sytē en alle
dat volck is blyuē staende
optē ouer oft kante vander
zee. **E**n heeft den volck geset
vier gelickemisse elck van by
sonder en v'scheidē sake ende
~~er~~ elck oer bysonder bedyn
demisse hebbende. **D**at wilke
Ihus daer om gedaen heeft
om die v'scheidenheit d' myn
schen daer synde. **O**p dat hy
alsoe nae v'scherdenheit d' siectē